1930 JANUÁR 12. VASÁRNAP. Ára 20 fillér. XXXIV. ÉVFOLYAM. 9. SZÁM.

DEBRECZENI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASÁRNAP 20 FILLÉR KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

FŐSZERKESZTŐ: THAN GYULA. FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3—48. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3—47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Tek.
Nemzeti Muzeumnak
Bérmentve. Budapest

Hága tükörképe

Még mindig szorgalmasan folyik a tanácskozás Hágában, de zártajtók mögött. Ez pedig annyit jelent, hogy senki sem tudja néhány beavatottan kivül, hogy mi történt eddig. A mindenkit megnyugtató megoldást nyilvánvalóan késlelteti az a körülmény, hogy egyes államok a maguk részéről az összes problémákat összezavarták és ezeket egységes keretekben kivánják megoldani. Nemcsak a Young-terv és a keleti jóvátételi problémák között követelik most már a junktimot, de addig nem akarnak Ausztriával és Bulgáriával sem egyezkedni, amig Magyarországgal meg nem egyeztek.

A magyar álláspont sulyos teherként nehezedik a konferenciára s szemmelláthatólag e kérdés elintézése nemcsak az érdekelt középeurópai államoknak fontos, de a nagyhatalmaknak is. Ez a probléma, bármennyire is távol esik a hangadó államok vitális ügyeitől, alkalmas arra, hogy egymásközötti ellentéteiket tulfeszitse. Már a londoni tengerészeti leszerelési konferencia is előre veti árnyékát és már érezteti hatását a keleti jóvátétellel szemben. Magyarország Olaszországban talál támaszt, viszont Franciaország Londonban akar Olaszországgal kooperálni. Olaszországnak igen nagy érdekei füződnek ahhoz, hogy megtörje a kisantant gyürüjét, viszont Franciaországnak hasonlóképen érdeke, hogy a kisantantot megerősitse. De ugyanakkor Franciaország a megegyezés érdekében hajlandónak mutatkozott lemondani a magyar jóvátételről Románia javára, ha ugyan bizalmas uton Franciaország nem ebből akarja amerikai háborus adósságait fizetni.

A hágai konferenciával egyszerre lezajló magántanácskozásokon egyazon időben két irányban is kisérletéznek a főállamok: a nyomások és fenyegetések rendszerével egyrészt, másrészt a kompromisszumos kapacitálásokkal. A nemzetközi pénzpiacon veendő revanchitól elkezdve, a Magyarországnak juttatandó kereskedelmi könnyitések bőkezü igéretéig, a lehetséges szinskála minden változását kijátszották a megegyezés érdekében.

A tárgyalások lassanként beigazolják azt a tényt, hogy mindenki akar valamit a másiktól, de akaratát véka alá rejti, nehogy esetleg a harmadik abból magának, vagy másoknak előnyt tudjon kicsiholni. Bármennyire is hét lakat alatt őrzi a terveket egyik, vagy másik állam, az illető államok sajtóorganumainak hangjából itt-ott kiütközik a takargatott valóság. A hágai konferenciának azonban csak egyik kérdéskomplexumát meriti ki a keleti jóvátétel, de ha a jelek nem csalnak, a Young-egyezmény keresztülvitele körül a nagyobb nehézségek már el vannak háritva az utból. Németország, hogy fizethessen, 16 milliárdos kölcsön felvételét tervezi s nyilvánvalónak látszik, hogy e kölcsönnel épen Franciaországot akarja kielégiteni. Époly bizarrnak látszik az a másik valóság, hogy viszont Franciaország meg Amerikának adja tovább azon összegeket, amelyeket a Young-egyezmény alapján Németországtól kap.

Csak bele kell néznünk mélyen a hágai konferencia tükrébe, s akkor látni fogjuk azt a tükörképet, amely elénk tárja Európa titkolt arculatát. Európa nagyhatalmai még mindig koturnusban járnak és álarcot viselnek, de már közeledik az idő, amikor a gazdasági kényszer hatása alatt le kell vetniök a koturnust s el kell távolitani arcukról az álarcot. Akkor fogjuk látni majd igazán, igaz valóságában Európa szomoru arculatát.

KRIZIS HÁGÁBAN

Ismét elhalasztották két nappal a magyar jóvátétel tárgyalását

Heves összetüzés az angol és német delegáció között — A világsajtó elismeréssel ir Bethlen István nyilatkozatáról

Hága, január 11.

A Loucheur-bizottság eredetileg a mult kedden akart hozzáfogni a magyar jóvátétel tárgyalásához, e tanácskozásokat most hétfőre halasztotta, ami azt jelenti, hogy a Loucheur-bizottság munkaprogramjában csaknem teljes egyheti eltolódás állott be.

Loucheur szükségesnek tartotta, hogy a békés kibontakozás biztosítása érdekében még egynapi halasztást adjon és a közbeeső vasárnapot a kisantanttal való ujabb bizalmas tárgyalásra használják fel. A franciák remélik, hogy esetleg enyhe nyomás alkalmazásával sikerülni fog a magyar problémát hétfőn konkrét tárgyalásra vinni.

Angol körökben ugy itélik meg a helyzetet, hogy a kisantant már csak presztizsokokból is nehezen fog a magyar állásponthoz közeledni. Angol felfogás szerint éppen erre való tekintettel minden valószinüség amellett szól, hogy a magyar problémát ezen a konferencián nem sikerül megoldani. Ennek ellenére remélik, hogy a legfontosabb elvi kérdések tisztázódni fognak.

A mai nap folyamán különben döntő tárgyalások indultak meg a nagyhatalmak képviselői és a kisantant delegációi között. Ezeken a tárgyalásokon, melyek ma egész délelőtt folytak, részt vett a francia külügyminisztérium vezértitkára, Berthelot is. Ezek a tárgyalások azonban még csak félhivatalos jellegüek és csak ezek kimenetelétől függ, vajjon mikor tüzik ki a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság napirendjére a magyar kérdést.

Általában véve ma pesszimista hangulat uralkodik. A franciák is hangoztatják azt, hogy csak csoda hozhat békés megoldást, már pedig a modern politikában nem igen történnek csodák.

Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap éjszaka hosszasan tanácskozott Loucheurrel, a nem német jóvátételek tárgyalására kiküldött bizottság elnökével és az olasz delegáció pénzügyi szakértőivel. A mai nap folyamán Bethlen gróf csak a magyar szakértőkkel dolgozott.

Ma is megszakadt a bulgár tárgyalás

Délben érkezett jelentés szerint a bulgárokkal felmerült nehézségeket nem sikerült áthidalni, a bulgár-ügy bizottsági tárgyalását is hétfőre halasztották.

A nagyhatalmak szakértői ma párhuzamosan folytatják bizalmas megbeszéléseiket a magyar szakértőkkel és a kisállamok szakértőivel.

Éles összecsapás Snowden és a németek között

Hága, január 11.

Váratlanul kiélesedett a helyzet a német jóvátétel kérdésében. A válságos fordulat következtében a miniszterek utiprogrammja is megváltozott. *Curtius* Hágában marad és valószinü, hogy *Tardieu* sem megy Párisba a kamara uj ülésszakának megnyitására.

A *Jaspar-bizottság* ma délelőtti ülése, amely a válságos fordulathoz vezetett, ***rendkivül viharos lefolyásu volt. Sulyos összeütközés támadt a német delegáció és Snowden között,*** aki azt vetette a németek szemére, hogy *egész taktikájuk a dolgok elodázásában merül ki. Curtius* erre a vádra szintén éles hangon válaszolt, viszont *Snowdennek* segitségére sietett a francia pénzügyminiszter.

Jaspar elnök az ülés bezárása után a német delegáció szállására sietett és hosszasan tanácskozott Curtius külügyminiszterrel. A pillanatnyi helyzetre való tekintettel nagy jelentőséget tulajdonitanak annak, hogy *Schacht* birodalmi bankelnök holnap Hágába érkezik és bele fog kapcsolódni a tárgyalásokba.

A francia delegáció körében hire jár, hogy az értekezletet mindenáron be akarják fejezni január 17-ig. A franciák — ugylátszik — remélik, hogy a németekkel ez időpontig sikerül megegyezni. Ami a keleti jóvátételek ügyét illeti, francia felfogás szerint *a nagyhatalmak ezen a ponton nincsenek közvetlenül érdekelve. Ennek a kérdésnek a tárgyalása későbbre is maradhat, mert a Young-tervezet akkor is érvényes, ha a kis államok a keleti jóvátételek kérdésének függőben maradása miatt nem volnának hajlandók a tervezetet aláirásukkal ellátni.*

Az angol sajtó a magyar kérdésről

London, január 11.

(Magyar Távirati Iroda.) A *Times* hágai levelezője szerint a konferencia gyors elintézésének kilátásai elég kedvezőek. Az angol delegátusok remélik, hogy hétfőig az összes vitás kérdéseket elintézik, ugyhogy a németek ezen a napon már dönthetnek az egyezmény szövegéről. Másrészt nem biztos, hogy a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság lépést tarthat-e a többi bizottsággal. Még ha a magyar ügyben tett ajánlatot el is fogadnák az összes felek, az optánsok igényei és a többi követelés elintézése csak feltételes lehetne és nem biztos, hogy a kisántántképviselők ilyen körülmények között hajlandók lennének ennek az egyezménynek az aláirására. Ez esetben *a többi hatalom kénytelen lesz a Young-tervet a kisántántdelegátusok aláirása nélkül életbeléptetni.*

A *Daily Mail* szerint *az összeütközés a magyar jóvátételek körül elkerülhetetlennek látszik,* miután Magyarországtól a jelenleginél jóval nagyobb jóvátételeket követelnek, még pedig azért, hogy ilyenmódon kényszeritsék Magyarországot arra, hogy sorsukra hagyja azokat a szerencsétlen magyarokat, akik most az utódállamokban laknak. A lap levelezője ezután röviden közli gróf Bethlen István nyilatkozatát. *Magyarország nem tud többet fizetni és nem mondhat le a 250. szakaszról.*

A *Daily News* hágai levelezője megemlékezve Bethlen gróf tegnapi sajtófogadásáról, elmondja, hogy a miniszterelnök többek között kijelentette, hogy a Habsburgok száma elenyészően csekély az igénylők között, ellenben sok paraszt van, akiknek félholdnyi telkét vették el és ezek a hágai határozattól remélik, a szegénységből való megmenekülé-

süket. A miniszterelnök hozzátette, hogy a békeszerződés Magyarországot területének hetvenkét százalékától fosztotta meg.

A *Morning Post* ugy tudja, hogy Bethlen István gróf befejezte expozéját, amelyet szombaton vagy vasárnap ad elő, amidőn a magyar kérdés szőnyegre kerül. Bethlen István gróf a sajtókonferencián kiemelte, hogy Magyarország kész volna 1943. után is áldozatokat hozni, de csak a kölcsönösség alapján.

A Financial News a *Central News* táviratát közli, amely szerint *a magyar ügyben eddig eredménytelen tárgyalások folytak a színfalak mögött.* Magyarország kárpótlást követel optánsai számára, akiknek birtokait elkobozták.

A *Morning Post* szerint főként még a fizetési határnapok vitásak a németek és a franciák között.

A *Daily Herald* szerint mi sem bizonyitja jobban a németek magatartásának megváltozását, mint Curtiusnak az a kijelentése, hogy kormánya hajlandó engedni bizonyos kérdésekben.

Az olasz lapok a magyar igazságért

Róma, január 11.

„*Magyarország jogai*" cimmel a nápolyi *Mattino* és a *La Stampa* hasábos tudósitást közölnek *Singorettitől*, hágai munkatársuktól. A cikk megállapitja, hogy a kisantant, ha tehetné, *tüzzel-vassal kényszeritené Magyarországot, Ausztriát és Bulgáriát követelésük rendezésére.* Szerencse azonban, hogy nem mindenki vesztette el a méltányosság- és lelkiismeretérzést és ezáltal a kisantant akciója paralizálódik. Nem elég, hogy Magyarországot megcsonkitották és országterületéről levágták a tiszta magyar lakosu részeit, hanem végső lealázásul ujabb jóvátételt akarnak ráróni. Éppen ezek az államok, melyek magukat a békeszerződés által teremtett jogrend őreinek hirdetik, el akarják törölni a trianoni békeszerződésnek azt a részét, mely a döntőbiráskodás demokratikus elvét alkalmazza. A magyarok mindig kérték a döntőbirósági megoldást, miként azt a békeszerződés előirta, de a kisantant államok ennek ellenszegültek és csapást mértek éppen a békeszerződés sérthetetlenségének elvére, melyet hirdetnek.

Mellettünk ir a német nemzeti sajtó is

Berlin, január 11.

Bethlen István gróf miniszterelnöknek tegnap a külföldi sajtó előtt tett nyilatkozatához a Germánia a következőket irja: Bethlen István gróf miniszterelnök Hágában olyan elszánt és fölényes vezető benyomását keltette, akit sem a kis, sem a nagyhatalmak koncentrikus nyomása nem zavar meg. Az optánsügyben az igazság és jog egész világosan Magyarország oldalán van. Bizonyos, hogy a magyarok harci modorát aligha lenne tanácsos a németeknek is ajánlani, azonban a most tanusitott szilárdság és megette álló nemzeti akarat tekintetében Magyarország mindenesetre példaképül szolgálhat.

A Deutsche Allgemeine Zeitung ezeket irja: A nyilatkozat céltudatos egyenes volta, a magyar jogi szempont hangsulyozása és az a határozott férfias nyiltság, mely a nyilatkozatot jellemezte, igen kedvező benyomást keltett.

A Berliner Lokalanzeiger Bethlen István gróf miniszterelnök előadása után azt a végső következtetést vonja le, hogy Magyarország Hágában igen jelentős összegeket várhatna és semmiesetre sem hajlandó arra, hogy azokat a nagy adóssági értékeket, amelyeket kénytelen volt fedezni, egyszerüen kihagyják a számadásokból.

Görög támadás a kisantant ellen

Athén, január 12.

A *Katimerirri* görög lap a hágai helyzetről a következőket irja: Mióta csak felmerült az a gondolat, hogy Görögországnak csatlakozni kell a kisantanthoz, *az okos emberek mindig tiltakoznak ellene.* Az oláhok harcolnak Magyarország ellen, mely visszakivánja Erdélyt és az oroszok ellen, akik Besszarábiát követelik vissza. Hát van közöttünk és Oroszország, vagy a magyarok között bármilyen ellentét? Az olaszok ellenségei Jugoszláviának, melyet kellemetlenül érint Olaszország fölénye az Adrián. Hát érdekelve vagyunk mi közvetve, vagy közvetlenül ebben az ügyben? Csehszlovákiának létérdeke, hogy Magyarországon ne restaurálják a királyságot és hogy megakadályozza Ausztriának Németországhoz való csatlakozását. Mi közünk nekünk ehhez a kérdéshez? *Nekünk éppen ellenkező, ellentétes törekvéseink vannak.* Olyan számosak, világosak és érthetők azok az okok, amelyek minket eltávolitanak a kisantanttól. Joggal feltételezhetjük, hogy *a görög politika sohasem fog a kisantanthoz való közeledésre törekedni. Éppen a keleti jóvátételekről most folyó vitában kiderült, hogy érdekeink homlokegyenest ellentétesek a kisantant érdekeivel.*

A magyar kamarák üdvözlik Bethlent

Budapest, január 11.

Az ország mezőgazdasági és kereskedelmi kamarái a következő táviratot küldték Hágába Bethlen István gróf miniszterlnökhöz.

Mély hazafiui hódolás elfogódottságában és Isten igazságába és jóakaratu megértésébe vetett hittel reméljük, hogy a nemzetek békés együttmüködésének megteremtésén fáradozó nagyhatalmak nem adják hozzájárulásukat a világháboru legsulyosabb sebesültje szenvedésének fokozásához. Bizunk a Gondviselésben, hogy Nagyméltóságod páratlan hősi küzdelmét sikerrel álljа meg. Az Országos Mezőgazdasági Kamara gróf Hoyos elnök, dr Marcall igazgat. Kereskedelmi kamarák: Budapesti Kamara, Blatiny elnök, Szávai főtitkár, Debreceni kamara, Sesztina elnök, dr Radó főtitkár, Győri kamara, Morvay elnök, Pécsi kamara, Vinya elnök, dr Günter főtitkár, Soproni kamara és a Szegedi kamara.

Bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta 9 éves haragosát egy 17 éves suhanc

Az egri törvényszék tiz évi fegyházra itélte a gyilkost

Eger, január 11.

Az elmult év szeptemberében a hevesmegyei Csány község határában a Szigeti-tanyán eltünt Dudás Ferenc kilencéves földmivesgyermek. A megindult nyomozás kideritette, hogy a tanyán a Dudás-családdal már hosszabb ideje haragban volt egy tizenkétéves béresgyerek, aki többizben agyonveréssel fenyegette meg a kis Dudás Ferencet. A kilencéves Dudás Ferenc legutóbb kidobott egy csirkét az ellenségeskedő 17 éves suhanc családjának a konyhájából. A suhanc erre elhatározta hogy megöli a gyermeket. Amikor a határba indult, felvette kocsijára és távol a tanyától vastag karóval fejbevágta a kisgyereket. Még pislogott az áldozat és rázta a lábát, de ledobta a kocsiról és egy füzfabokor alá rejtette, majd füvet is rakott a haldokló kisfiu arcára, hogy megfulladjon. A gyilkos aztán hazament és elmondta tettét bátyjának, akivel éjjel a tanyai kutba dobták a holttestet. A tanya lakossága két napig ivott a kutból, amig végre Dudás Ferenc holttestét felvetette a viz és a büntény kitudódott.

Az egri kir. törvényszék mintegy husz tanu kihallgatása után a fiatalkoru vádlottat gyilkosság vétségében bünösnek mondotta ki és tizévi fegyházra itélte. Az itélet ellen az ügyész és a vádlott felebbezett.

Megszüntették az eljárást a hamisan vádolt Bernolák Nándor és Matusovitz Péter ügyében

A végletekig elmérgesedett Ungváry-féle örökösödési bünperben mint ismeretes, méltatlan hajsza indult két Debrecenben is köztiszteletben álló férfiu, *Bernolák* Nándor ny. miniszter és *Matusovits* Péter min. tanácsos, erdőigazgató ellen. Az ügy története az, hogy id. *Ungváry* Lászlóné és *Ungváry* László büntető feljelentést nyujtottak be, amelyben előadták, hogy a polgári pert intéző *Monostory* Károly dr *kecskeméti királyi törvényszéki biró ebben az ügyben hivatali kötelességét szándékosan megszegte, Bernolák* Nándor dr és képviseltjei érdekében. Panaszolták továbbá a feljelentők, hogy a királyi törvényszék által kirendelt szakértő, *Matusovits* Péter a hagyatékot hamisan értékelve az osztályos egyezséget megtámadó örökösök érdekében sokszorosan tulbecsülte. A feljelentés szerint a visszaélések nemcsupán az ügyet intéző biró, hanem a felperesi gondnok, *Bernolák* Nándor dr és az általa gondnokolt árvák gyámjának, *Milcsevics* Jánosnak tudomásával és közreműködésével, sőt kezdeményezésére következtek el.

— A feljelentés alapján a budapesti királyi ügyészség terjedelmes nyomozást foganatositott, amelynek eredményeként megállapitást nyert, hogy a gyanusitottak egyikével szemben sem bizonyithatók a feljelentés tárgyává tett büncselekmények. Ennek megfelelően a királyi ügyészség az ügyben a nyomozást megszüntette.

Californiai
Grape Fruit,
hawai-i
Ananász
jamalkai
Banán megérkezett és friss állapotban kaphatók:
Kontsek Géza k. r. t.
üzleteiben.

A kincstár milliárdos pere egy terménykereskedő cég ellen

Öt évvel ezelőtt történt, hogy Bató István székesfehérvári terménykereskedő, mint a Beátus termény- és takarmánykereskedelmi társaság megbizottja többszázmillió értékü átvételi elismervány meghamisitásával előlegeket vett fel és azután megszökött. A károsultak feljelentésére megindult eljárás során a bíróság csak Bató büntársait itélhette el. A károsultak között szerepelt a kincstár is, amely szerződéses viszonyban volt a Beátussal. A Beátusért mintegy hatszázmillió korona erejéig kezességet vállalt a Magyar Olasz Bank. A kincstár mindezek után 94 millió korona kárának megitélését kérte a bíróságtól. A Beátus szavatosként a Magyar Olasz Bankot is perbe vonta, amely azonban azzal védekezett, hogy a szavatosságot büncselekmény esetére nem vállalta. A törvényszék a mai tárgyaláson több tanut hallgatott ki az ügyben, majd a tárgyalást március közepére halasztotta.

Zuzmaraveszedelem Svájcban

Genf, január 11.

A már 8 napja tartó sürü köd következtében egyre erősbödik a zuzmara és valóságos katasztrófális helyzetet teremtett. Nemcsak a távíróoszlopok szakadtak el, hanem a kanyarulatoknál az oszlopok ki is dőltek. A hegytetőkről annyi ág szakadt le, hogy az erdő olyan mintha gránáttal lőtték volna széjjel. A szőlőhegyekben a gyümölcsfák mind letörtek, a rádió antennák nagy része tönkrement.

Megbabonázta az állatokat a kröpelini boszorkány

Berlinből jelentik: Kröpelin város esküdtbirósága tegnap nagy boszorkánypör tárgyalását kezdte meg. A középkori borzalmaira emlékeztető pör főtárgyalására százával csődült a környékbeli lakosság a városba. A vádlott egy egyszerü parasztgazda, aki sulyosan bántalmazta a falu mészárosát, mert a mészáros becsmérlően nyilatkozott feleségéről. A vád jogi alapja tehát csak egyszerü testi sértés, a hátterben azonban egészen más história huzódik meg.

A parasztgazda felesége az egész környéken boszorkány hirében áll és a mészáros is csak azért kapta az ütlegeket, mert szemébe mondta a gazdának, hogy felesége boszorkány. Az asszonyról az a hir járja, hogy megbabonázza az állatokat és átkot szór ellenségeire. Az átoknak állitólag több esetben meg is volt a foganatja. A parasztok azt állitják, hogy a mult ősszel a boszorkánymarhavészt hozott a falura. A parasztasszonnyal és hozzátartozóival már hónapok óta senki sem érintkezett. A főtárgyalás a beidézett többszáz tanura való tekintettel hetekig is eltarthat.

Paphallgatás a Kistemplomban

A mikepércsi gyülekezet a napokban választja meg uj lelkészé és ebből az alkalotmból népes küldöttsége vasárnap délelőtt a Kistemplomban vitéz Szabó Endrét hallgatja meg, a legméltóbbak egyikét, aki igazán érdemes arra, hogy a mikepércsi gyülekezet lelki vezére lehessen. Vitéz Szabó Endr nemcsak kiváló lelkész, kitünő szónok és képzett a hittudományban, hanem az a pásztor, aki együtt van nyájával a legnagyobb megpróbáltatások idején is. A katona-theologusok közül való, a háboru elején vonult be negyven bajtársával önként s résztvett négy Isonzó csatában is, bátoritva, szeretettel vezetve azokat, akiknek majd az egyházi éleben is vezére lesz. Puritán jelleme, lelki jósága is méltóvá teszik arra, hogy egy gyülekezetnek legjobb tanácsadója, egyházi és világi életben vezetője legyen. A mikepércsi gyülekezet küldöttségének bizonyára megnyeri bizalmát.

Lebontják a járásbirósági palota melletti városi házat

(A D. U. tudósitójától.)

Dr. *Demjanovits* Miklós, a járásbiróság elnöke a napokban átiratot intézett a városhoz. Az átiratban a járásbiróság elnöke elmondja, hogy az uj járásbirósági palota mellett levő városi ház fala az épületlebontások következtében vakolat nélkül maradt. Ezenkivül az épület olyan rozoga állapotban van, hogy azt oldalgerendákkal kellett megtámasztani. Igy a biróság arra kéri a várost, hogy ezt a házat javittassa ki és vakoltassa be.

Egyuttal azt is kérte a járásbiróság elnöke az átiratban, hogy az uj járásbirósági palota mellett levő zsákutcát gyepesitse be a város.

A kérelmek ügyében a polgármester szombaton intézkedett. A város ezek szerint értesiti a járásbiróság elnökét, hogy a birósági palotával szomszédos városi épületet nem javittatja ki a város, mert annak a bérleti szerződése 1931-ik év végén jár le, s azután lebontásra kerül az épület. A zsákutca gyepesitésére vonatkozólag pedig a polgármester utasitotta a kertészeti felügyelőt, hogy tavaszra gondoskodjon a birósági palota melletti utca gyepesitéséről.

Németországban terjed a papagálykór

Berlin, január 11.

A tegnap jelentett két ujabb berlini papagájkóros megbetegedéssel egyidejüen Bochumból és Lübeckből is papagálykóros megbetegedése ket jelentenek. Bochumban egy madárkereskedő felesége kapta meg a járványt. A papagálybetegség Frankfurt környékén is fellépett. A Taunus-hegységben fekvő Oobrurser községben gyanus körülmények között megbetegedett egy Müller nevü kiszolgált katona, aki néhány héttel ezelőtt tért vissza a délafrikai Rhodéziából szülőfalujába. Müller két papagályt is hozott magával. A betegség igen magas lázzal kezdődött és tüdőgyulladással folytatódott, ami mind a papagálykór kisérő jelensége.

Benyáts Emil cipoosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőkben.

Egyedül az árak hirdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Önnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

Egy sikkasztó cseh megszállott területi tisztviselő bünügye a debreceni törvényszék előtt

Kurucz Béla nagyszőllősi volt járásbirósági tisztviselő a cseh megszállás bekövetkezése után helyén maradt a hivatalában s azután különféle szabálytalanságokat követett el. A községbeli lakosoktól 15 ezer cseh korona értékü hivatali pénzt szedett be végrehajtás cimén. A begyült pénzzel azonban nem számolt el, hanem megszökött. Nemrégiben Debrecen környékén kézrekerült a sikkasztó tisztviselő és szombaton tartotta meg ügyében a főtárgyalást Serly Jenő tanácselnök.

A sikkasztással vádolt Kurucz Béla azzal védekezett, hogy ő a pénzt elköltötte egy mulatságon, a mikor részegre itta magát és azt gondolta, hogy később majd pótolni fogja a hiányt. Letartóztatása elől azonban megszökött. A tanuvallomások során az a gyanu merült fel, hogy Kurucz Béla a sikkasztott pénzből egy jelentős összeget elégetett még régi lakásán, a másik részt pedig elköltötte, tehát az a védekezése, hogy a pénzt elvesztette, nem állhat fenn. A biróság ezért elrendelte a bizonyitás kiegészitését és néhány megszállott területi lakos kihallgatását, akiket diplomáciai uton fognak kikérni a cseh hatóságoktól. A tárgyalást ezért a törvényszék elnapolta.

A megröviditett előadás miatt nem akart eltávozni a közönség a szegedi szinházból

A rendőrségnek kellett kiüriteni a szinházat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Szegedről jelentik: A Városi Szinház délutáni előadást rendezett a napokban a helyőrség számára. Az Aranyember került szinre. A hatodik kép után a közönség abban a hiszemben, hogy még nincs vége az előadásnak, a helyén maradt, mert a szinlap még egy képet jelzett. A jegyszedők közölték a jelenlevőkkel, hogy az előadásnak vége, mert egy képet kihagytak. Ennek a bizonyitására a vasfüggöny is kezdett lassan lefelé ereszkedni.

A jelenlévők legnagyobb része erre dobogásba és kiabálásba fogott és követelte, hogy folytassák a játékot. Többen felrohantak a szinházi irodába is. A közönség főképpen azt sérelmezte, hogy a szinház nem törődik a délutáni előadással. Végül rendőrök léptek közbe és csak háromnegyed hét órára tudták kiüriteni a szinház épületét.

Háromszázötven kommunistát tartóztattak le egy berlini népgyülésen

Berlin, január 11.

Az északi városrészben tegnap este ismét kommunista zavargások voltak. A kommunisták a *Helmholtz*-téren népgyülést tartottak s miután a rendőrség bizalmas értesüléseket kapott, hogy a kommunisták fegyverrel vonulnak fel és utcai harcot akarnak provokálni, rögtön a gyülés megnyitása után *nagy rendőri készültség zárta le a Helmholtz-teret. Nagy razzia kezdődött s a gyülés minden résztvevőjét megmotozták.* Sok kommunistánál tényleg találtak revolvert vagy bikacsökot.

A razzia folyamán kisebb-nagyobb összetüzésre került a sor a rendőrök és a kommunisták között, akik közül többen nem akarták alávetni magukat a megmotozásnak. A rendőrség többizben *riasztó lövéseket volt kénytelen leadni, hogy visszaverje a kommunisták támadását.* Mindazokat, akiknél fegyvert találtak vagy akik szembeszálltak a rend őrökkel, a központi rendőrségi fogházba kisérték. *Háromszázötven kommunistát állitottak elő.*

6 12 és 18 havi részletre árjegyzéki árban.

Philips **Rádió**

és villany felszerelési cikkek legolcsóbban a

Bárány Rádióházban

SZFNT ANNA-UTCA 1. SZÁM.

A debreceni iparosok száma 81 gyel növekedett

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A mult hónapban iparjogositvány töröltetett hivatalból 13 esetben, a felek kérelmére pedig 63 izben.

Uj iparjogositvány kiadatott Debrecenben 81 egyén részére, akik ipardij cimén a városi házipénztárba 834 P-t fizettek be iparoktatási célokra.

A kiadott iparjogositványok iparágak szerint a következőképen oszlottak meg: szatócs, fuvaros 7—7, cipész 4, lakatos, korcsma, baromfi, tojás kereskedés, férfiszabó 3—3, seprőkereskedő, asztalos, müszerész, hentes, férfiruhakereskedés, borbély-fodrász, könyvkereskedő, sütő, dohányzási mellékcikk kereskedő 2—2, bazár, péksütemény kereskedő, női divatáru kereskedő, fehérnemü készitő, kétfogatu bérkocsis, halkereskedő, cipőfelsőrészkészitő, üveges, cukorkakészitő, piperecikk kereskedő, perzsaszőnyegkereskedő, bádogos, fürésztelep, tejkereskedő, mezőgazdasági terménykereskedő, ócskaruha kereskedő, kézimunkakészitő, festékkereskedő, bérautó fuvaros, cipőtisztitó, csizmadia, butorkeresk., tengerimorzsolás, élőállatkeresk., bank és pénzváltó üzlet 1—1.

AZ OLÁHOK ELÁRVEREZTÉK JÓZSEF KIR. HERCEG KISJENŐI BIRTOKÁT

Arad, január 11.

Tegnap kezdték meg Arad megyében azoknak a javaknak árverés utján való értékesitését, amelyeket az oláh állam a békekötés után vett birtokba. Az árverést József királyi herceg é s Wenckheim gróf kisjenői birtokain kezdték meg. Az árverés alá erdők, malmok, gazdasági felszerelések és gazdasági épületek kerültek és rendkivül alacsony áron keltek el.

HARAKIRIT KÖVETETT EL EGY IPAROS

Miskolcról jelentik: Kovács Gábor iparos rozsdás késsel felhasitotta a hasát. Hozzátartozói akkor akadtak rá, amikor már nem volt benne élet.

REKORDOK NAPJA DAVOSBAN

Davos, január 11.

A Főiskolai téli sport világbajnoki mérkőzéseinek utolsó előtti napja és a nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny két uj világrekordot hoztak. A finn Tunberg ezer méteren megjavitotta az Oskar Mattisen 15 évvel ezelőtt ugyancsak Svájcban felállitott 1.31.8 mp. idejét az uj világrekord 1.28.4 mp.

A norvég Ballangrund 5 ezer méteren állitott fel uj világrekordot, megjivatva a mult évben Davosban felállitott világrekordját. A rekord 8.24.6 volt, mig az uj világrekord 3 teljes mp-vel jobb A nemzetközi gyors korcsolyázó versenyben a magyar bajnok Eötvös Zoltán ezer méteren 1.37.4 mp. idővel uj rekordot állitva fel a nagy nemzetközi mérkőzésbzen hatodik helyre jutott. A müorcsolyázászan minden dicséretet megérdemelt Leviczky Piroska, aki harmadik lett.

Terjessze a Debreceni Ujságot

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYOGYVIZE
A
SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

Oláh Gábor kapta a debreceni koronázási jubileumi alapitvány mult évi irodalmi díját

A város megbizást ad dr Ecsedi Istvánnak és Csobán Endrének egy debreceni monografia megirására

Debrecen, január 11.
(A D. U. tudósitójától.)

Az ipari, müvészeti és irodalmi munkák jutalmazására létesitett koronázási jubileumi alapitvány kamataiból a város minden évben kioszt 2088 pengőt. Az 1929-ik évi kamatokból a város már kiosztotta az ipari és müvészeti ösztöndijat, csupán az irodalmi dij kiosztása maradt még hátra.

Az irodalmi dij kérdésében még eddig azért nem tudott dönteni a város, mert az 1929-ik év folyamán nem érkeztek be olyan pályamunkák, amelyek Debrecen történetével foglalkoztak volna. Igy a 696 pengős irodalmi dij még mindig rendelkezésre áll.

Dr. Vásáry István polgármester szombaton döntött a koronázási jubileumi alapitvány irodalmi dijának hovaforditásáról. A polgármester a tanács tagjaival egybehangzóan Oláh Gábornak, az országos nevü, kiváló debreceni költőnek itélte oda a dijat.

Oláh Gábor ugyanis legutóbb több debreceni tárgyu értekezést irt. Megirta a debreceni nyelvjárást egy igen értékes tanulmányban. Azonkivül szines tollal megirta „Jókai és Debrecen" cimü müvét, amely a nagy mesemondó debreceni életét és itt töltött napjait örökiti meg.

Azzal egyidejüleg, hogy a koronázási jubileumi alap irodalmi diját Oláh Gábornak itélte oda a város, a polgármester elhatározta, hogy a következő két évi irodalmi dijat egy előre nem adja ki a város, hanem megbizást adnak dr. Ecsedi István egyetemi magántanár, muzeumi igazgatónak és Csobán Endre városi főlevéltárosnak, hogy irják meg Debrecen leirását 4—5 ives terjedelemben. Debrecent ismertető munka ugyanis jelenleg nincs a könyvpiacon, mert a Zichy-féle leirás már teljesen elavult.

Ez az uj munka röviden tartalmazni fogja a város történetét, ipari, mezőgazdasági és kulturális életének a leirását. A város ennek a munkának a jutalmazására a koronázási jubileumi alapitvány egyévi ösztöndijat dr. Ecsedi Istvánnak, a következő évi ösztöndijat pedig Csobán Endrének adja. Mindketten képzett történészek, akik a város multját és jelenét a legprecizebben ismerik, s igy biztos, hogy jeles monografiát fognak irni.

Véget ért a kereskedelmi és iparkamara kirakatrendezői tanfolyama

Többször foglalkoztunk lapunk hasábjain a kamara által rendezett kirakatrendező tanfolyammal, amely nagy sikerrel végződött.

A tanfolyam programm szerint 1929 október hó 8-án dr Radó Rezső kamarai főtitkár megnyitójával kezdődött és heti két előadásban, kedden és szombaton, december hó 7-ig tartott, az utolsó két előadást tekintettel a 14-én bemutatandó vizsgakirakatokra, december 9-én és 10-én tartották meg.

A tanfolyamra 73 hallgató iratkozott be, ezekből mindjárt az első előadások folyamán kimaradt 9 hallgató. A hallgatók között azok, akik a tanfolyam látogatásán felül különleges szorgalmukkal váltak ki, látogatási bizonyitványt kaptak.

A tanfolyam előadásai nagyrészben az előadási terv szerint folytak le. Toroczkai Oszvald különösen a kirakat technikai felépitésére helyezett nagy sulyt, továbbá az iparmüvészeti munkák stiláris egységére, elkészitési módozataira, a betüvetésre, a diszitések alkalmazására, a szinek, formák és vonalak összeillő használatára stb. Békés István igyekezett elméleti alapot adni a kirakatrendező munkának, szakmánként tárgyalta az egyes árucikkek összeállitását, ismertette azokat az elveket, amelyek a kirakatrendezőt munkájánál vezetik és elősegitik a tökéletes kirakat szerkesztését.

Sajnos, anyag nem állván rendelkezésre, a tényleges gyakorlati munka teljesen hiányzott és igy nem lehetett az áruk kitételének módjait példákkal illusztrálni. Ezt képek bemutatásával, magyarázatokkal kisérelték meg pótolni az előadók és a debreceni kirakatok képén az előadások derekára már kétségkivül meg is látszott a tanfolyam elmélyitő és izléscsiszoló hatása.

A gyakorlati példák bemutatását részben pótolni kivánták az előadók a tanfolyamot befejező vizsgakirakatok rendezésével, amelyen 30 hallgató vett részt 33 kirakattal. A vizsgakirakatokat december 14-re rendezték a hallgatók és azoknak eredménye a Benyáts Emil elnöklete alatt müködő és Zelinger Ede kamarai alelnökből, dr Radó Rezső kamarai főtitkárból, valamint az előadókból álló birálóbizottság pontozása alapján a következőkben alakult ki: 100 ponton felül elért eredményért kamarai elismerő oklevélben részesültek: Biró Mihály, Löbl Dezső, Wallerstein Emil, Salamon Sándor, Holitska Imre, Csendom Lajos, Vörös Lajos, Papp Gyula, Erdélyi Ferenc László, Bardócz László. — 60 ponton felül elért eredményért kamarai elismerő levélben részesülnek: Fazekas József, Tóth László, Láng László, Weisz Pál, Bardócz Kálmán, Neuwirth Gyula, Varga János, László István, Papp István, Grósz Ernő, Szilágyi János, Gombi Imre, Leer Sándor, Pótor László.

A tanfolyam erkölcsi sikerét kétségkivül igazolja az a hatalmas érdeklődés, amely ugy a nagyközönség, mint a hallgatóság nagyrésze köréből a kirakatrendezés kérdéseivel szemben az előadások tartama alatt megnyilvánult.

Különös dicsérettel kell megemlékezni a tanfolyam előadóiról, Toroczkay Oszvald tanárról és Békés István kereskedőről, akik fáradságot nem ismerve végezték munkájukat, amelynek legszebb jutalma az az eredmény, amelyet a tanfolyam felmutatni tudott.

Harc a megszökött őrülttel

A kórház elmeosztályának egyik betege, *Nagy* Sándor megszökött. Amikor a kórház alorvosa az egyik Budapest felé induló vonaton felfedezte, a beteg az orvosra támadt, arcába sujtott, majd leugrott a vonatról. Hosszas keresés után ismét megtalálták és beszállitották az elmegyógyintézetbe.

NAGY SIKER MELLETT ZAJLOTT LE A DEBRECENI GAZDÁK BÁLJA

Nagy siker mellett zajlott le szombaton este az Arany Bika disztermében a debreceni Polgári és Gazdakör hagyományos bálja, amely minden esztendőben egyik sikerült mulatsága a farsangnak. A Bika disztermét ez alkalommal is megtöltötte a szépszámu közönség, amelynek soraiban láttuk Debrecen és környék társadalmának valamennyi vezető tagját, továbbá a város részéről megjelent a mulatságon dr Vásáry István polgármester, dr Ruffy Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag, Széll László kormányfőtanácsos, dr Szent péteri Kun Béla felsőházi tag és még sok előkelőség.

A bál fél 10 órakor vette kezdetét, amikor is Kiss Béla zenekara rázenditett a Rákóczi-indulóra, majd a „Szánt az ökör" kezdetü csárdásra megkezdődött a tánc, amely a hajnali órákig tartott a legjobb hangulatban.

A bálon megjelent hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiak szerint bocsátotta rendelkezésünkre:

Urasszonyok: Arany Jánosné, Buray Andrásné, Barna Mihályné, Buray Istvánné, Buray Jánosné, Bőr Ferencné, Bancs Jánosné, id. Balogh Istvánné, fj. Balogh Istvánné, özv. Bagaméri Károlyné, Bőr Ferencné, Bácsi Mihályné, Burai Józsefné, Boldog Sándorné, Csáti Józsefné, Csonka Ferencné, Csuka Ferencné, Csuka Istvánné, Bura Sándorné, Diószegi Istvánné, özv. Erdei Istvánné, Fogarassy Györgyné, Fuvaros Mihályné, Jeney Józsefné, ifj. Jeney Józsefné, özv. Juhász Józsefné, Jóna Gáborné, Jóna Istvánné, Kovács Istvánné, Kovács Jánosné, Kovács Józsefné, Komádi Gáborné, Kovács Istvánné, özv. Kovács Józsefné, Kiss Gergelyné, Lakatos Mihályné, Lovass Imréné, Molnár Károlyné, Molnár Istvánné, Molnár Jánosné, Molnár Józsefné, Mike Jánosné, dr Miszty Károlyné, dr Ménes Lajosné, Nagy Gézáné, Nagyházy Sándorné, özv. Nemes Miklósné Hajdunánás, Nyilas Jánosné, Nagy Mihályné, Nagy Istvánné, Nagy Gáborné, Nagy Sándorné, Oláh Jánosné, özv. Pásztor Jánosné, Polgári Jánosné, Piros Ferencné, Rácz Gáborné, Szabó Gézáné, Szilágyi Sándorné, Szilágyi Gáborné, Szücs Sándorné, Szilágyi Sándorné, Szabó Józsefné, Szatmári Józsefné, Tamás Istvánné, Tamás Sándorné, Takács Józsefné, Tokai Istvánné, Tóth Mihályné, Ujvári Jánosné, dr Vásáry Istvánné, Vincze Lajosné, Varga Józsefné, Zöld Jánosné.

Urleányok: Buray Böske, Barna Böske, Buray Bözsike, Barcza Erzsébet, Buray Kató, Bakóczi növérek, Bancsi Mariska, Buray Manci, Boldog Manyika, Bozsó Kató, Bőr Böske, Dézsi Sári, Fogarassy Rózsika, Erdei Bözsike, Erdei Julia, Csáthy Erzsike és Mariska, Csuka Rózsika, Csonka Jucika, Jóna Bözsike, Jenei Julia, Jóna Mancika, Fogarasi Erzsike, Kiss Kató, Kozma Erzsébet, Kiss Irén, Kovács Mariska, Kovács Erzsike, Lakatos Bözsike, Lakatos Rózsika, Kovács Juliska, Lovas Kató és Sári, Lukács Vili, Molnár Böske, Komádi Jolánka, Mike Erzsébet, Molnár Isibike, Lukács Micike, Nemes Margit Hajdunánás, Nagy Ilonka, Nyilas Ilonka, Nagy Rózsike, Nagy Böske, Nagy Juliska, Nagy Bözsike, Polgári Erzsike, Papp Mariska, Szolnoki Bözsike, Szabó Iluska, Tamás Böske, Tokai Kató, Tamás Rózsika, Tóth Kató, Vincze Irénke, Zöld Jolánka, Varga Kató, Zöld Katalin.

Uj helyiségünk
Piac-u. 25.
Simonffy-utca sarok,
(Városi bérház)
január 15-én, szerdán
nyilik meg.
BLEYER
Rádió, müszaki és elektrotecheikai szaküzlet.

Visszapillantás az elemi csapásokban gazdag elmult gazdasági évre

Hajdumegye gazdaközönsége teljesen kimerülve kezdte meg az uj gazdasagi évet

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A hajduvármegyei gazdasági felügyelőség nemrégiben készült el a mult év májusától november 30-ig terjedőre vonatkozó mezőgazdasági jelentésével, amelyet a mult nap terjesztett az alispán elé. A jelentés a következő:

A májusi fagy

A mult évben május folyamán, a kedvező időjárás ellenére, a tél és koratavasz folytán megfagyott és meghagyott őszi buzavetések nemhogy javultak volna, — sőt ellenkezőleg: megromlottak, ugyannyira, hogy sok helyen a gazdák az őszi buzákat még május hó folyamán is kénytelenek voltak kiszántani.

Május 24-én a földmivelésügyi miniszter személyesen is megjelent Hajduvármegyében, hogy a fagykárok nagyságáról személyesen is meggyőződést szerezzen és ezek alapján az egységes segély-akciót megindithassa.

A fagykárt szenvedett gazdák érdekében tervbe-vett állami támogatás megállapithatása céljából a földmivelésügyi miniszter elrendelte a fagykárok miatt kiszántott őszi kalászosok és mesterséges takarmányok vetésterületének egyenkénti összeirását. Az összeirás eredménye szerint a vármegyében a fagykár folytán kiszántottak 100 holdnál kisebb gazdaságokban 59.688 kat. hold, a száz kat. nagyobb gazdaságokban 21.399 kat. hold, összesen tehát 81.028 kat. hold vetést.

A fagykárosultak segélyezése

A földmivelésügyi miniszter a károsult gazdáknak a fagykár folytán kiszántott őszi kalászos, illetőleg évelő takarmányvetés minden kat. holdja után 40 pengő évi 8 százalékos kölcsönt engedélyezett. A kölcsönök folyósitását az OKH, illetőleg annak vidéki szervei eszközölték. A visszafizetési határidő 1930. évi szeptember 30-ában állapittatott meg. A vármegye területén a fagykár folytán kiszántott terület után 3.241,120 pengő kölcsön-összeget állapitottak meg.

A fagykárt szenvedett gazdaságok részére a vasuton szállitandó buza és rozs, szalma, lucerna és lóhere, valamint buza és rozs-vetőmag, továbbá konvenció szállitmányokra 50 százalékos vasuti szállitási kedvezményt engedélyeztek.

A Futura rt. debreceni kirendeltségénél ugy tisztaság, mint csiraképesség szempontjából 138 vagon elsőrendü tiszavidéki buzavetőmag tároltatott. A fagykárosult gazdák ezen vetőmagból 9.502 métermázsa és 42 kgr.-ot vásároltak meg. A vetőmag-buzának ára 21.97 fillér és 23.52 fillér között váltakozott mázsánkint.

A terméseredmény

A juniusi időjárás ugy a vetések fejlődésére, mint a gazdasági munkák végzésére igen kedvező volt. A tavaszi fagykárok, valamint az abnormis idő következtében a gabonanemüek érése megkésett és az aratás kezdete is kitolódott. A mezőgazdasági kulturnövényeinkre kedvező junius havi időjárás julius havában általában csapadékszegény, szélsőséges időjárás váltotta fel. Az aratás sok helyen julius végére is kitolódott, — a zab aratása pedig még julius utolsó napjaiban sem nyert mindenütt befejezést.

Buzából a cséplési eredmények, amint azt várni is lehetett, a legroszszabbak voltak. Hazánkban a buzából a leggyengébb terméseredmény Hajduvármegyében volt. Gyenge eredménnyel járt a rozs aratása is, legjobban fizetett az árpa és a zab.

Az aratási és cséplési munkálatok befejezése után sajnálatos tényként kellett megállapitani, hogy azoknak a gazdáknak a károsodása, akik a fagykár következtében a kipusztult őszi vetéseiket tavasszal pótolták, — a pótvetések terméseredménye általi nem csökkent. A szemestermények piaci árai az elmult év, valamint a tavaszi árakkal szemben nagymérvü csökkenést mutatott. Ezen körülmény folytán a fagykárt szenvedett gazdák által befektetett munkatöbbletek költségei is igen sok helyen alig fognak megtérülni.

A munkásság helyzete

A fagykárok folytán azonban nemcsak a gazdákat érte sulyos veszteség, de az aratómunkásokat is, akik közül sokan szerződés nélkül maradtak. Tekintve azon körülményt, hogy a nagyobb uradalmak és munkaadók a szükséges munkásokat még a tél folyamán tulnyomórészt mindenütt leszerződtették, a gazdasági felügyelőség munkaközvetitő irodája csak igen korlátolt számban tudott más vidékre munkásokat elszerződtetni. A munkásoknak idegenbe való elszerződtetése azért is ütközött sok tekintetben nehézségekbe, miután munkásaink közül a legtöbben csak aratásra lettek volna hajlandók elszerződni s igen sokan nem voltak hajlandók idegen vármegyékbe elmenni.

A kukoricamoly pusztitása

A cséplési munkálatok augusztus folyamán teljes erővel folytak és kivéve egyes helyeket, — a zab elcsépelését, — befejezést is nyert.

Szeptember folyamán a tengeri tulnyomó részben beérett és törése egész hónapban megszakitás nélkül tartott. A kat. holdankénti termés eredménye az erősebben szikes, valamint a túlságosan laza homoktalajokat kivéve, kielégitő, sőt jó volt. A gazdasági felügyelő azonban sajnálattal kénytelen jelenteni, hogy a lelkiismeretesen végrehajtott hatósági ellnőrző tevékenység mellett is érzékeny veszteségeket okozott az elmult évben a termésekben a kukoricamoly. A gazdaközönségünknek egyrésze, különösen a kis- és törpebirtokosok még mindig felületesek a védekezésben, márpedig mindaddig, mig minden egyes birtokos a védekező eljárásokat a legnagyobb gondossággal, a kiadott rendeleteknek a legapróbb részletekig történő betartásával végre nem hajtja, ezen veszedelmes kártevők pusztitásai évről-évre mutatkozni is fognak és az ő hanyagságuk folytán az egyébként lelkiismeretes és gondos gazdák védekező munkája is részben eredménytelen lesz. Különösképpen fokozottabb gondossággal kell majd végrehajtani a védekezést 1930. év tavaszán, mert ha a nagymennyiségben elraktározásra került tengeriszárkészlet a tavaszig feltakarmányozás vagy más módon való felhasználás után meg nem semmisülne, ugy a hatóság minden igyekezete ellenére a tengeritermésünkre a molykártétel az eddigieknél jóval nagyobb méreteket érhetne el.

A mult évben a kukoricamoly elleni védekezés elmulasztása miatt 283 egyén ellen inditottak kihágási eljárást. Ebben a tekintetben a legtöbb mulasztást Földes községben és Hajduszoboszló városban észlelték.

Gyenge szőlőtermés

Október folyamán a szüretet mindenütt befejezték, igen gyönge és rossz eredménnyel. Kivételek csak a fagytól megkimélt szőlők voltak. A fagykárok igen nagy károsodást okoztak a szőlőkben is, ugyhogy nemcsak a szőlővesszők, de a szőlők gyökérzetei is elfagytak. Egyes szőlők teljesen kipusztultak. A kifagyott és fagykárt szenvedett szőlőterületek 4297 kat. holdat tettek ki.

Burgonyával 8.171 kat. hold, cukorrépával 2.143 kath. hold volt bevetve. Ugy burgonyából, mint cukorrépából és takarmányrépából a vármegyében jó termés volt.

A dohány a legtöbb helyen jó terméset adott. Az őszi szántási és vetési munkálatok befejezést nyertek, ezidő szerint az őszi kalászosok jól megerősödve és megbokrosodva mentek a télnek.

Az állattenyésztés

Ami az állattenyésztést illeti, 1929-ben a tavaszi haszonállat összeirás eredménye szerint találtatott szarvasmarha 37.941 drb, 1879 darabbal több, mint a mult évben, ló 22.647 drb, 879 darabbal több, mint tavaly, sertés 57.518 darab, 891 darabbal több, mint a mult évben, juh 71.448 darab, 2891 darabbal több, mint tavaly.

A gazdasági felügyelőség a hajdubőszörményi tejszövetkezet részére májusban 65 drb symmenthäli jellegü piros-tarka tenyésztehenet szerzett be állami segély mellett Somogyvármegyéből 56.371 pengő beszerzési áron. Külön kiemeli a jelentés a hajdubőszörményi tejszövetkezet tagjainak tevékenységét, hogy minden alkalmat megragadnak arravonatkozólag, hogy állattenyésztésünket a legmagasabb nivóra és jövedelmezőségre emeljék.

A baromfiállomány fejlesztése és nemesitése céljából a gazdasági felügyelőség 43 drb amerikai fehér leghorn és 78 drb vörös izlandi kakast osztott ki.

A földmivelésügyi miniszter Balmazujváros nagyközség, Hajdusámson, a MANSz.-kör, a hajduhadházi polgári olvasókör és a nádudvari polgári kör részére 54—54 kötetből álló mezőgazdasági népkönyvtárt adományozott.

A mult évi elemi csapások, valamint a termények rossz értékesitési viszonyai következtében beállott tőkeszegénység miatt az uj gazdasági évet Hajduvármegye gazdaközönsége teljesen kimerülve kezdte meg.

Adókedvezményt kérnek a fagykárt szenvedett tiszántuli gazdák

Hajduvármegye panasszal él a betegápolási költségek átalányozása ellen

Debrecen, január 11.
(A D. U. tudósitójától.)

Hajduvármegye kisgyülése szombaton délelőtt rendes ülést tartott dr *Hadházy* Zsigmond főispán elnöklésével, amelyen a tagok nagyszámmal jelentek meg. A kisgyülés szombati ülésén készitették elő a keddi vármegyei törvényhatósági bizottsági közgyülés tárgysorozatát.

Legfontosabb tárgya volt a közgyülésnek a nyilvános betegápolási költségek átalányozása. A népjóléti miniszter ugyanis — mint ismeretes — Hajduvármegye részére 19 ezer pengőben állapitotta meg a betegápolási összeget, holott ez a minden évben ilyen cimen felhasznált összeg egyötödrészét teszi ki, s betegápolási pótadó cimén pedig több, mint 300 ezer pengőt adózik erre a célra a vármegye közönsége.

A kisgyülés tegnapi ülésén felhatalmazta az alispánt, hogy a népjóléti miniszteri rendelet ellen panasszal forduljon a közigazgatási birósághoz. E tárgyban dr. Uzonyi Barna másodfőjegyző terjesztette a kisgyülés elé az alispán javaslatát.

Dr. *Egyed* János szolgabiró ismertette a kisgyülés előtt a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara átiratát, amellyel kapcsolatosan a vármegye feliratban kéri a pénzügyi kormánytól, hogy a fagykárok által sujtott tiszántuli gazdákat részesitse adókedvezményben.

Ezeken kivül még több kisebb adminisztrativ ügy szerepelt a kisgyülés rendjén.

Itt a disznóölés ideje,
siessen a legelőnyösebben beszerezni a legkiválóbb
rizskását és borsot
PálffyTibor
füszer és csemege üzletéből
KOSSUTH-UTCA 7. TELEFON: 13—49.

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak

Előadás a Szülők Iskolájában

Ötödik esztendeje annak, hogy városunkban a Szülők Iskolája megkezdte működését, hol sorozatos előadásai nyomán a modern pedagógia mai problémáit ismertetve, a családi nevelés sok-sok gondjai között élő szülőnek nevelői munkáját igyekezett megkönnyíteni, illetve azt minél eredményesebbé tenni.

Csonka-hazánkban — Budapestet kivéve — csupán a mi városunk az egyedüli, hol a **Szülők Iskolája** ezen kérdések állandó felszínen tartásával végzi a maga szerény keretei között — de annál nagyobb megértés és támogatás mellett — nemzetujjáépítő munkáját éppen az ifjuság boldogabb jövője érdekében.

A legközelebbi előadás alkalmával az ifjuságot nagyon is közelről érintő igen fontos kérdéssel — a cserkészet intézményével s annak keretén belül a jellemfejlesztés nagyfontosságával kiván foglalkozni a Szülők Iskolájának ez alkalommal előadója: Somorjai László ref. tanitóképző intézeti tanár. Sajnos, a mai társadalom egyrésze félreismeri a cserkész gondolatot, mert csupán sportnak s ünneprendezőnek tartja azt. Pedig, ha tekintetbe vesszük, hogy az iskola tömegnevelése, a sok tantárggyal kapcsolatos tanulnivaló nem enged módot az ifjuság egyéniségének képzésére, talán akkor látjuk teljesen tiszta képét a cserkész-intézmény nagyjelentőségének s annak tanulmányozása folytán mindinkább érezzük annak szükségességét, nélkülözhetetlen voltát.

A mai nehéz megélhetési viszonyok miatt a szülők elfoglaltsága lehetetlenné teszik a gyermekeikkel való sokirányu törődést, foglalkozást s a gyermek igy főleg csak tanul, de sok tekintetben a családi nevelésben teljesen magára van hagyatva. Ezzel szemben a cserkészet nem más, mint egyéni nevelés. Edzése a testnek, fejlesztése a lélek nemesebb megnyilatkozásainak, igy a jellemnek, akaratnak, az érzelmi és értelmi világnak.

Ezen kérdéseket fogja az előadó tárgyalni s előadása végeztével a jelenlevő cserkészek cserkészdalokat fognak énekelni.

Kocsitáblák
korcsolyák, kerékpártáblák
Nagy Jánosnál
Csapó-utca 77. kanyarsarok.

Folytatják a rádiumpárnás csaló kihallgatását

Az ingatlan adásvételekkel és rádiumpárnás gyógyszerekkel szélhámoskodó Jenei Imre kihallgatását a szombati nap folyamán továbbfolytatta Elek Ferenc rendőrfogalmazó. Miután a rendkivül bonyolult csalások kibogozása még a mai napot is igénybeveszi, Jeneit valószinüleg csak hétfőn kisérik át az ügyészség fogházába. A csalások sorozata vidékre is kiterjed s ezért a debreceni rendőrség megkeresi a szomszédos rendőrhatóságokat is a nyomozás kiegészítése végett.

A pendelen huroló fütők és egyéb humoros esetek a vasutasok életéből

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A magyarországi vasutasok egyik ujsága nem régiben igen élvezetes, kellemes humorral telitett mellékletet adott ki, amelyben a vasutasság régi boldog idejéből eredő humoros eseteket sorol fel. Ezekből közöljük az alábbi jóizü eseteket.

*

Orsova állomáson történt még a máv. régebbi bürokratizmusát is megcsufoló következő mulatságos eset.

December hóban erős havazás volt és a hó eltakaritása nagy munkát adott. Az állomásfőnök és osztálymérnök közt nézeteltérés támadt arra nézve, hogy a felvételi épületnek utcafelőli előteréről az állomás vagy a pályafenntartás tartozik-e a havat eltakaritani. Miután megegyezni nem tudtak, a Bécsben székelő igazgatósághoz fordultak döntésért.

A következő év junius havában megérkezett az osztálymérnökséghez a rendelet, hogy a havat azonnal takarittassa el.

*

Orsova állomásról a St. E. G. (magyarul Osztrák—magyar Államvasut) személyzete kisérte át Verciorova C. F. R. határállomásra a vámküldeményekből álló meneteket. Egyik alkalommal a vonatkisérőszemélyzet tettenérte az egyik C. F. R. kocsirendezőt. (Romániában chef de manoeuvre-nek hivták, miként a podgyászhordárnak chef de bagage volt a neve), amikor a még át nem adott kocsiból egy láda narancsot akart elvinni.

Honállomásukon erről természetesen jelentést tettek és az állomásfőnök az esetet tárgyalás végett közölte Verciorova állomás főnökével, akitől a következő rövid elintézés érkezett: „Dem genannten Wagenschieber habe ich eine entsprechende väterliche Behandlung zuteil werden lassen". (Nevezett kocsirendező ellen atyailag eljártam.)

Orsova állomás főnöke ezt az elintézést különösnek, a megtorlást meg éppen érthetetlennek találva, a legközelebbi találkozás alkalmával megkérdezte oláh kollégájától, hogy tulajdonképen mit értenek ők „väterliche Behandlung" alatt.

— A gazembernek lekentem két hatalmas pofont — volt az oláh állomásfőnök válasza.

A St. E. G. államositásával egyidejüleg a máv. átvette a régi szeszemélyzetet is, azonban kötelezte a németajku alkalmazottakat a magyar nyelv elsajátitására. Ez persze nagyon nehéz feladat volt és az öregebbek közül bizony vajmi kevesen tanulták meg idegen ajkuaknak oly nehéz nyelvünket. Ennek volt a következménye az a sok furcsa kiólás, amelyet még a kilencszázas vek elején is gyakran lehetett hallani.

Egyik állomásfőnök, amikor valamilyen rendszeresen ismétlődő rendellenesség miatt a forgalmi főnökség neki is rosszalását fejezte ki, hivatalnokai előtt igy fakadt ki: „Az urakok elkövetelnek a szabálytalanságokat, nekem vén szamárnak mek (meg) le kell nyalni (nyelni) a nagy órát (orrot)".

*

A St. E. G.-től átvett egyik raktárhivatalnok a visszkereseti nyomozóiratot — és ez nem ráfogás, hanem tényleg megtörtént dolog — igy intézte el: „A recherchirozott láda nem volt hatolható ki pu".

*

Ugyanez a hivatalnok lovag volt, aki magyarul igy mutatkozott be: „lovag tól Lembach" (Ritter von Lembach).

*

Nem kitalálás, hanem szintén valóban elhangzott kiszólás az is, a mely egyik fütőházfőnöktől ered és egyike a legsikerültebb elferditéseknek. Két fütőnek, akik valami mulasztást egymásra toltak, ugyanis ezt mondta: „Mars a szememből, maguk egy pendelen hurolnak!" (Egy huron pendülnek.)

*

Egy volt Steg. állomásfőnöknek valamelyik beosztottjáról véleményt kellett irnia. A magyarul nem tudó állomásfőnök nagy zavarba jött, mert a tolmács szerepét betöltő hivatalnoka szabadságon volt. Végre is szótárral segitett magán.

Véleményét, amely szerint X. Y. faul (lusta) und renitent (fegyelmetlen), igy forditotta: X. Y. rothadt és pártütő.

Hirdessen a
Debreceni Ujságban!

TÁRCA

Két vén cseléd

Irta: Igmándi Géza.

— Mit csinálsz István?

— Készülődök — válaszolt az öreg parádéskocsis. Nagyobb nyomaték kedvéért még a pipát is kivette szájából és az istálló ablakába állitotta.

Imre leült a fal mellett, szomorkodó, bicegő lábu lócára és maga faragta sárga szelencéjéből cigarettát pödörgetett.

— Én már csak emellett maradok. A méltóságos grófné nem állja a pipaszagot. Olyan akkurátus az orra, hogy félnap mulva is megérzi.

— Pedig valamikor nem volt olyan válogatós — vetette oda a parádéskocsis és az ezüstcsattos francia négyes-szárat festegette olyan odaadással, mintha attól függene a világ sora.

— Az már igaz — bólintott a hajdu. — Valamikor...

Tarkójára lökte a kalapját, sóhajtott, nagyot fujt a cigarettafüstből. A lovak unottan ropogtatták a szénát. A major udvaráról be-behallatszott a cselédgyerekek játékos kiabálása. Az itatókut vályuja alatt a tisztatartóék kacsái turkáltak a zavaros vizben. Az akácfák ágainak végén pattanásig feszültek a bimbók, pedig a kastély fenyőfáinak árnyékában még ott fehérlett a kései hó.

A két öreg cseléd beletemetkezett a gondolataiba. Csak a fölös szó buggyant ki a hajdu száján.

— Tavaszodik...

István csak fényesitette a hajtószárat. Talán nem is hallotta az öreg cimbora bőbeszédüségét, akin pedig igen meglátszott, hogy nyomja valami a lelkét, de nem tudja, hogyan szabadulion meg tőle. Nagyot szitt a cigarettából, azután a füsttel fujta le a hamuját. Fészkelődött. A pad béna lába nyikorgott alatta. Hasztalan. István csak nem vetette rá a szemét. Imre már-már azon tépelődött, hogy hozzáillő komolysággal feláll és felballag a kastélyba, amikor István váratlanul megszólalt.

— Még egy hét...

A hajdu kapott a szón, mint a csuka a csaléteken. Eldobta a körmére égett cigaretta-csutakot.

— Az. Éppen mához egy hétre...

Meghullámzott a melle, már torkában volt a nehezen megindult áradat, amikor István befordult az ajtón és szénát vetett a lovak elé. Sorra cirógatta mind a négyet, azután levette az ablakból a pipát, akkurátusan tömögette és odatelepedett a hajdu melé. Most már egyedül fujta a füstöt és gyönyörködve nézte az ágasfán ragyogó négyes gyeplőt.

Imre ismét nekifohászkodott:

— Mondád egy hét mulva...

István bólintott. Imre közelebb huzódott hozzá. Lopva körülnézett.

— Te István, mondanék neked valamit...

— Meghallgatom, Imre — biztatta a másik.

— A hajdu még mindig feszengett. Becsületes lelkében olyan nagy vihar dult, hogy más közönséges emberfiának az arcára is kiült volna a nyoma, de rajta alig látszott. Legfeljebb, ha a hangja lett bátortalanabb.

— Talán már két hete is elmult, amikor déli asztalszedés közben megütötte a fülemet a méltóságos gróf ur szava. Azt mondta: Esküvő előtt itt lesz az autó...

Istvánnak megrándult a keze, de mivel fürkésző tekintetét az arcán érezte, ugy tett, mintha a pipa tüzes kupakja égette volna meg. A száját pedig összeszoritotta, hogy megroppant a szár végén a csutora.

Imre jóideig némán meredt hüséges kenyerespajtására, majd ugy megesett rajta a szive, hogy vigasztalni kezdte.

— Az is lehetséges ám István, hogy nem jól értettem. Mert az ifju gróf ur franciául beszélt a menyasszonyával. Mondom, lehetséges...

Elhallgatott. Elszégyenlette magát. Eddig a kastélyban ugy beszéltek előtte, mintha ott sem lett volna. Az öreg gróf mondotta is a járatlanabb vendégeknek, hogy ne feszélyezzék magukat, mert Imre olyan, mint a sir. A vén hajdu 40 esztendő alatt sohasem kottyantotta el magát és most volt az első eset, hogy nem állt meg benne a szó. Restelte is szörnyüségesen, hogy belső cseléd létére igy eljárt a szája, dehát az a titok annyira nyomta a lelkét, hogy ki kellett vetni belőle. Már is érezte, hogy megkönnyebbült.

István szemérehuzta a fekete darutollas kalapot. Szürke szeme eleinte a csizmája orrán révedezett, majd odatévedt a kutágas végén szerelmeskedő galambokra. Imre uj cigarettát sodort; rágujtott. Összeért a válluk.

Fejük felett gomolygott a kékesszürke dohányfüst. Az égen megrepedt a felhő és bátortalan napsugár cirógatta körül a két hallgató vén cselédet.

Imre törte meg a csendet.

— Autó...

Szemük még mindig a kutágason pihent, de a lelkük már itt botorkált ebben a keserves világban, melynek annyira megváltozott az arculata, hogy riadtan menekültek vissza abba a multba, amikor még kackiásan kunkorodott a bajuszok és a bakról mindig a legszebb fehérnépre csapódott le a tekintetük. Akkor még a galambok is másképen csókolództak ott a kutágason...

— Autó — ismételte István.

Imre rábólintott. Azután hallgattak.

— Hogyan ülsz be te a zsinóros mentében, karddal az autóba? Karddal, csákóval?...

A hajdu megrázkódott. Ijedten futtatta végig szemét zsinóros attiláján.

István észrevette, hogy elevenére tapintott. Varjuszárny bajusza megrándult. Ravaszkásan vágott a szava.

— Aztán kit sarkantyuzol?...

Imre hajdu válla felszaladt a füléig. Nagy időbe telt, mire megszólalt.

— Azt tartom, fecskefarkos kabátot huznak rám...

A kocsis valami megvetés féle szánalommal nézte végig.

— Aztán hagynád?!...

A szerelmeskedő galambok tapsoló szárnycsattogással repültek fel a kutágasról. Mind a ketten odafigyeltek. És ezalatt Imre is összeszedhette gondolatait.

— Engem már csak ebben a gunyában temetnek el. Ezt tudom. Hogyha a méltóságos grófkiasszony mást akarna, még mindig bizom az öreg méltóságos urékban.

István talán megbánta, hogy az előbb olyan keményen beszélt, mert most bizalmasabbra forditotta a szót.

— Te Imre? — Emlékezel-e még, hogyan hoztuk el az öreg méltóságos asszonyt a kishódosi kastélyból?

A hajdu megkönnyebbülten sóhajtott.

— Emlékezem, István. Akkor is ilyen lágyasodó idő volt. Az uj kék hintóba, tudod, most a tisztatartó uréké, akkor fogtál be először. Azt is

Régi Debreczen

Utcai zavargás hetven év előtt

A „Vasárnapi Ujság“ 1860 december 9.-i számából olvassuk a következő hirt:

„A Debrecenben közelebb történt zavargások, ugylátszik, még nem végződtek be egyszerre. Dec. 1-én, hire járván báró Vay Miklós udvari cancellar odaérkeztének, a nép tolongott az utczákon, midőn egy részeg ember Garibaldit és Kossuthot éltette. Rögtön erős őrjárat, szuronyszegezve egy tiszt vezénylete mellett rohant a helyre, honnan az éljenzés hangzott, s a kiket e katonák megcsiphettek, puskatusájukkal eldöngetve, foglyul vitték. Az a legszebb a dologban, hogy épen aznap hirdeté egy falragasz, hogy ezentul a rendőri felvigyázat a polgárságra lévén felruházva, kihágásoknál nem fog többé katonai erő használtatni.“

EGY HÓNAP ALATT 281 KIHÁGÁS

(A D. U. tudósitójától.)

A városi hatóságnál müködő kihágási osztályhoz érkezett az elmult hónap folyamán uj kihágás 281, melyek megoszlása a következő: ipari kihágás 53, vámfizetés elmulasztása 21, közegészségügyi kihágás 8, ebtartási 11, ipariskolai mulasztás 9, közrendészeti kihágás 4, mezőrendészeti 15, utrendészeti 5, tilos erdei legeltetés 21, mezőgazdasági cselédügyi kihágás 1, tejhamisitási 50, állategészségügyi 8, záróramegszegés 1, piacrendészeti 9, mértékügyi 1, iskolábavaló nemjárás 58 és ipari munkavédelmi kihágás 6.

Káplár Miklós, a „Hortobagy poétája“

(A D. U. tudósitójától.)

A Déri-muzeum egyik kis szobájában a magyar müvészet Toldi Miklósa tegnap csomagolta ki festményeit. *Káplár* Miklósnak hivják. Amikor bekopogtatok hozzá és meglátom robusztus alakját, ugy érzem, hogy kitágulnak a szobafalak s egy puszta közepén állok, mely Toldi Miklóst, a magyar őserőt mutatja:

„Rémlik, mintha látnám termetes növését,
Pusztitó csatában szálfa-öklelését,
Hallanám dübörgő hangjait szavának,
Kit ma képzelnétek Isten haragjának.“

Mert nem véletlen, hogy ez a nagyvállu ember, a nézésében is hasonlit ahhoz a mondahőshöz, kit Arany verséből ismerünk: Káplár Miklós a Hortobágy földjéből támadt és azon az uton jutott el müvészetéhez, amelyen Toldi haladt a harci dicsőség felé.

Parasztnak született. pásztorgyereknek s ott látta meg a magyar horizont távlatait, ahol a Hortobágy kőhidja felet, a levegő magasságában Petőfi szárnyal és délibáb-tengerben uszik a szeretet lelke. Maga is pásztorfiu volt, bámészkodó nagy parasztlegény, kit megihletett a pusztai messzeség csöndje és gondolta magában: ki tudná lerajzolni a Hortobágy mélységeit?...

És azután Pestre került. Nem mint „kanászfestő“: mint roppant erejü mészároslegény, ki maga-csinálta Toldi-sorsát az önerejéhez kötötte.

„Sok bolyongás után végre kiáradva,
Letelepült Miklós...“

Letelepült és igy jutott el a szépmüvészeti muzeumba, hol ujra meglátta lelkén a Hortobágy „plain air“-jét. Megérezte, hogy ő fogja *elsőnek* lefesteni.

Káplár Miklós, hogy tanulhasson, a mészárosságot abbahagyta és másféle iparág után nézett. Pincér lett egyik étteremben, majd az akadémia növendéke. Zemplényinél és Rétinél tanult. Ősmagyar zsenijét uj erők bontogatták, Rippl-Rónai magához fogadta s elérkezett a — Nemzeti Szalonba. A magyar festészet Toldija győzött. Legelső helyen ő róla irnak a kritikusok, mert ő az a magyar piktor, ki meg tudta fogni a Hortobágy perspektiváit. Onnan jött most is. Elhozta nekünk a pusztai tájképeket, a pásztorfej-tanulmányokat. elhozta lelkét a nagy magyar pusztaságnak, mely szivével-lelkével egyet jelent.

*

Káplár Miklós. a Hortobágy poétája, kiállitást fog nyitni a városházán. Nemrégiben a „Magyarság“ képesujságja közölt tőle egy sorozatot. Debreceni anyaga egész müvészetét és életét felöleli. *„Alkonyatok és délibábok megfogták százszor is a lelkét...“* Egy-egy festményén belelátni a puszta mélységébe. Minden portréjáról a magyar szeretet tükröződik: Arany és Petőfi lelke. Érzik rajtuk, hogy Káplár Miklós, a Hortobágy poétája nem „fütyörészik“ és nem „káromkodik“ akkor, amikor gatyás modelljeit: a pásztorok arcát nézi, mert önmagát látja a nyilt szemek tükörében és nem érdekli a Szajna hidja, ha olyan hid mellett állhat, mely köből rakott és „kilenc lyukra állitott“ nyilásával a magyar pusztaság diadémja. És áldott a sors, mely odaláncolta mellé, hogy megőrizze a Hortobágy dalnokának:

„Kunfajta, nagyszemü legény volt,
Kinzottja sok-sok méla vágynak,
Csordát őrzött és nekivágott
A hires magyar Hortobágynak.“

Ez volt az elindulása. Szép és erős, mint ezeresztendős lépés, mely messzi utakról jött, de keményen dobbant a magyar föld rögére. *(In.)*

Elkészült a törvényjavaslat a társadalombiztositási biráskodásról

A népjóléti és munkaügyi miniszter véleményezés végett megküldötte az érdekképviseletekhez a munkásbiztositási biráskodásról szóló 1921. XXXI. tc. módositását tartalmazó törvényjavaslattervezetet a társadalombiztositási biráskodásról. Lényeges eltérése a tervezetnek a jelenleg hatályban lévő törvénnyel szemben az, hogy a társadalombiztositási bióságokat kizáróan mint birói tagokkal müködő, vagyis *jogászi szakbiróságokat szervezi* és a bióság tagjai közé nem állitja be sem a müszaki, sem az orvosszakértőt, sem az ülnököket, hanem mindezeket a tényezőket mint perbeli szakértőket kivánja igénybevenni azokban az esetekben, amelyekben meghallgatásuk szükségesnek mutatkozik.

A miniszter elvi okból nem látja indokoltnak, hogy a társadalombiztositási perekben munkaadó és munkás ülnökök müködjenek közre. A munkaadó és munkavállaló gyakorlati alapon nyugvó véleményének igénybevétele a miniszteri leirat szerint megvalósitható „a szükségszerüség keretei között akképen, hogy ezek mint *perbeli szakértők* nyernek meghallgatást.

---

tudom, hogy négy világos pejed volt. Akár csak a gültosok. Csülökig vágták a sárt, mégis repültek. Tele voltunk fehér rózsával. Még a kardom szijjára is kötött a kishódosi szobalány. Tudod, az a pirosarcu, bogárszemü, aki —

— Hiába legyeskedtél pajtás — mosolygott István — a kertész kötötte be a fejét.

— Az. De én sem panaszkodhatom az én asszonyomra.

— Igazságod van. Jóravaló fehérnép. Az.

Elgondolkodtak.

Imre uj cigarettát sodort, de a parázsló gyujtó még nem hamvadt el a kezében, amikor eléjük toppant a tiszttartó. Tisztességtudóan felálltak.

— A hintószinben helyet kell csinálni. Még ma este meghozzák az autót, mely ott fog állni.

— Igenis, megértettem — dörmögte István, akinek kifutott a vér a fejéből.

A tiszttartó már régen eltünt a kastély parkjának fái között, amikor a két vén cseléd szinte leroskadt a padra.

A szürkés égi takaró is összehuzódott és hüvös szellő csapott át a major istállói és házai között.

— Jól hallottam — mormogta Imre inkább a maga megnyugtatására, mint István vigasztalására. Azután megoldódott a nyelve. — Mit csinálnak itt az autóval? Hat kilométer a köves utig. Multkorában a megyegyülésen is megakadtak az autók. A sárhányójuk turta a sárt. István kialudt pipáját szotyogtatta.

— A Füzesi uraság autóját bivalyval huzatták haza.

— Szeretném látni azt a masinát, — kapta fel a fejét István, — amelyik a kastélytól a templomig lépést tud tartani az én négyesemmel. — Most!

A hajdu rábólintott.

— No majd meglátjuk!

— Valahogyan csak lesz, pajtás — vélekedett Imre és megindult a kastély felé.

*

Még napszállta előtt berobogott a nagy fekete autó és megállt a hintószin előtt. Csodájára összefutott a major apraja-nagyja.

— Ilyen átkozott rossz utat még nem láttam — csóválta a fejét a sofför. — A falu alatt csaknem bentmaradtam a sárban.

István megmutatta, hol lesz az autó helye s azután, mintha semmisem történt volna, végezte a dolgát a lovak körül. Csak a lelke háborgott örökösen. Délben-este alig tudta hazacsalni a felesége, meg a leánya, de otthon sem nyult az ételhez. Szavát napokig sem hallották. Hanem ugy estefelé, amikor egyedül maradt az istállóban, sorra babusgatta, cirógatta az okos jószágokat.

— Ebek harmincadjára kerülünk valamennyien — suttogta az aprófülü ostorhegyesnek. — Vége a szép napoknak. Itt a masina. Autón parádézik ezután a gazdám, ni meg még megérjük, hogy kimegyük szántani, vagy vizethordani a szántógép után. Ott is, itt is masina... Lepke, te huzod majd a zörgő igáskocsit... Feltöri szügyedet a durva hám... Lepke...

Nagy István parádéskocsis szeméből kicsordult a könny, végig gördült barna arcán és elveszett bozontos, deres bajuszában.

— Lepke...

Félkézzel átölelte karcsu nyakát és az okos állat megérezte nagy-nagy bánatát, mert ideges, puha száját odadörzsölte ahhoz a másik becsületes kérges kézhez, amely ott remegett a süvegfán.

Csigalassusággal ballagott az idő. Ötödik napja szakadt állandóan a tavaszi eső. A soffőr, aki igen jóravaló embernek látszott, egyre panaszkodott, hogy még rosszabb lett az ut.

— Csuful járok az autóval — mondogatta Istvánnak, aki csak ugy befelé érzett valami csiklandozót, de kifelé a világért sem árulta el.

Gyönyörü tavaszi reggel köszöntött be az esküvő napjára. Elsőnek a vőlegény — gróf érkezett gyalog, nyakig sárosan. Az autója elakadt, a szőlők alatt. Délre összeverődött vagy husz hatalmas gépkocsi. Még a gyerekek is segitettek a soffőröknek sarat kaparni, mosóvizet hordani.

A kastélytorony kis harangját még nem konditották meg urangyalára, amikor Imre hajdu az udvar tócsáit óvatosan kerülgetve odaballagott a hintószinhez.

— Álljanak elő az autók — mondta a fáradt soffőröknek. Lett is nemsokára olyan berregés, pufogás és füst a majorban, hogy a galambok riadtan felrepültek és a kutyák szükölve elbujtak.

A kertészek is ugyancsak kitettek magukért. Jutot virág még a küllőkre is.

A nép bámészkodó sokasága elleptе a kastély környékét. Senki sem vette észre, amikor István kitárta a szin ajtaját és kihuzta a hintót. Csodálatosképen az is tele volt virággal... Kivezette a ragyogóan tiszta lovakat és befogott. Felugrott a bakra és odaállt az utolsó — az uj autó mögé. Lepke ugyan igen idegeskedett, horkolt is, mert a benzinfüst az orrába csapódott, de moccanni sem mert, mert az öreg parádéskocsis vasmarokkal fogta a gyeplőt.

Imre hajdu sorra felsegitette a násznépet az autókra, melyek berregve kanyarodtak ki az utra.

István kiegyenesedett a bakon, amint a hosszu kocsisor meglassudását látta és a szem körül huncutkás mosolygás játszadozott a szarkalábak között. Utoljára jelent meg a terraszon a gyönyörüséges menyasszony, a násznagy és az öreg grófék. A grófkisasszony fellibbent a puha, mély autó-ülésbe. A násznagy mellé. Imre azt hitte, hogy most az öreg méltóságos asszony következik, de csalódott. Az öreg pár ugy megállt a terrasz felső lépcsőjén, mintha gyökeret vert volna a lábuk. A gróf elérzékenyülve köhintett, a méltóságos grófné pedig könnyező szeméhez emelte parányi selyem keszkenőjét.

Imre hajdu ugy kiegyenesedett előttük, mint a gyertyaszál és félszemével lopva odavágott István felé.

— Parancsoljon — szólalt meg a násznagy, de az öreg grófné csak rázta a fejét.

— Én négyesen mentem az esküvőmre, — a leányoméra is ugy akarok — mondotta csendesen.

Az autó nagyot mordult és megindult.

Istvánnak az arcába futott a vér. Odaállt a lépcső elé.

Az öreg méltóságos asszonyból fojtott zokogással buggyant ki a régi emlék.

— Emlékszik még, István?...

— Igenis, méltóságos grófné. Emlékszem. Éppen ma harminc esztendeje volt.

A vén hajdu is olyan fürgén ugrott fel öreg kenyeres pajtása mellé a bakra, mintha csak most legyeskedett volna a kishodósi bogárszemü szobalány szoknyája mellett.

És amikor a falu alatt elérték a sárral küzködő autókat, az öreg parádéskocsis kieresztette a virágos négyesostor végét a markából. Kigyózva csipte meg a szij Lepke fülét és a hintó diadalmasan elsurrant a a bosszankodó soffőrök mellett.

A „Mi falunk" mükedvelő előadása a debreceni vagongyárban

Amig a nemzeti és kultur misszióra hivatott szinházak repertoirjából évek óta kifelejtik a népszinműveket, addig az ország minden részében sok száz mükedvelő társaság buzgólkodik azon, hogy a magyar néplélekből fakadt és a nemzeti szokásokat felölelő népszinmüvekkel tovább fejlesszék a nemzeti érzést és szolgálják a magyarság ügyét.

Ezek között a mükedvelő társaságok között az első ranguak csoportjába tartozik a debreceni vagongyár mükedvelő gárdája, mely gyakori előadásaival a tisztikar, munkások és családjainak, szóval több ezerre menő magyar léleknek szerez kedves szórakozást; azzal pedig, hogy a müsorát léha irányzatu modern revükkel nem rontja meg, igazán szolgálatot tesz a nemzeti ügynek és a szinpadi kulturának is.

Ezek a derék mükedvelők most nagy ambicióval készülnek *Than* Gyula *„A mi falunk"* cimü népszinművének előadására, amelytt az országban szerte állandóan, sőt egyre sürübben játszanak s amelyet legutóbb az országos dalosünnep alkalmával szintén mükedvelők olyan nagy sikerrel játszottak a Csokonai szinházban.

Ez az előadás erősen ki fog emelkedni a vagongyári mükedvelő előadások keretéből és arra nemcsupán a tisztikar és a munkásság készül családjával együtt, hanem igen nagy közönség, köztük sok társadalmi kitünőség a városból is, akik maguk is nagy örömmel látják és akarnak gyönyörködni abban, hogy a derék munkássereg milyen ambicióval, mennyi lelkesedéssel és szeretettel interpretálja a magyar néplelkekből fakadt és a magyar nép szép szokásait felölelő népszinmüveket. Ezért is az előadás ünnepi keretek között fog lefolyni s arra meghivták az illusztris szerzőt is.

Az ünnepélyt a vagongyár egész kara, a darabot pedig Ferkó Gyula rendezi, akinek ezen a téren nagy gyakorlata van és igen sok sikere volt. Ezeket a sikereket óhajtja most betetézni „A mi falunk" ragyogó keretek között való berendezésével. Az előadáson szerepelnek: Tarr Irénke, Tokai Aranka, Kovács Kató, Csikoszky Böske, Peknyó Mária, Kovács Ica, Kocács Juliska, Tokai Böske, Gergely Annuska, Török Piri, Szabó Rózsi, Ferkó Gyula, Földesy Lajos, Szolávszky Béla, Dudás József, Kerezsi Béla, Hegedüs Imre, Cs. Palkovits István, Szabó Gábor, Kovács Gyula, Horváth László, Takács Endre, Csontos Kálmán stb. „A mi falunk" vagongyári előadása rendkivüli érdeklődést váltott ki. Arra a városból nagyon sokan fognak most szombaton este, január 18-án kimenni; mert a vagongyár óriási méretü és minden praktikus pompával berendezett uj szinházában nemcsak egy szép ünnepély, egy nagyszerü és hatásos népszinmü előadásában fognak olcsón gyönyörködni, hanem büszkén meggyőződhetnek arról is, hogy a magyar munkásság mire képes a szinpadi kultura szolgálatában és végül boldogan táncolhatnak kivilágos-virradatig.

Százpercentes marxistának mondotta magát Newyorkban a hazaáruló Károlyi Mihály

Newyork, január 11.

Botrányba fult Károlyi Mihálynak, a hirhedt magyarországi forradalmárnak előadása, amelyet tegnap tartott Newyorkban. A hazaáruló gróf ugyanis olyan cimen kapott beutazási engedélyt az amerikai kormánytól, hogy tudományos előadásokat tarthat mindazokban a városokban, ahol magyarok tömegesebben élnek. Érkezésének hirére forradalmi elvbarátai, leginkább bolseviki érzésü baloldaliak tüntetéseket akartak rendezni, ezt azonban a rendőrség nem engedélyezte s igy a newyorki előadáson is csak igen csekélyszámu ember jelent meg.

A züllésnek indult botrány-gróf azzal kezdte előadását, hogy szivvel-lélekkel százpercentes marxistának vallja magát s igy méltán megtagadhatja ezt a fémjelzést MacDonaldtól épugy, mint az európai szociáldemokrata pártoktól.

Az előadás még Károlyi elvtársaiból is felháborodást váltott ki s másnap az *„Ember"* hasábjain *Jászi* Jakobovics Oszkár és *Göndör-Krausz* Ferenc támadó cikkeket irtak Károlyi ellen.

Apróságok, derüs képek a régi nemzetgyülés életéből

Ahogy szürkül az egész nemzet élete, a 26-os választások óta olyan szürke a parlamentünk alsóháza is. Csak elvétve találunk benne gyöngyszemeket. A három év előtti választás valósággal kiirtotta azokat a politikusokat, akik markáns alakjai voltak a nemzetgyülésnek. — *Rakovszky* István már fel sem mert lépni s kemény és szenvedélyfütötte harcok árán maradt kisebbségben *Andrássy* Gyula gróf. *Eckhardt* Tibor, a legvilágosabb fejü külpolitikusunk, *Pallavicini* György őrgróf, *Zsilinszky* Endre, a pompás tollu publicista, aki a legözenzetlenebbül harcolt a fajmagyarság érdekeiért és kimaradt *Lendvai* István, a volt nemzetgyülés egyik legzseniálisabb szónoka, akinél ötletesebb és szellemesebb közbeszólója alig volt még a magyar parlamentnek.

Beszédei mindig szenzációt keltettek s jellemző, hogy érdeklődő hallgatósága tulnyomó részben a kormánypárti padokban foglalt helyet. A kormány számára ő volt a legerősebb lövedék a baloldal felé s nem egyszer egymaga bombázta halomra a szociálisták hadállásait. Az ujságolvasó közönség legelsősorban mindig azt kereste a nemzetgyülési tudósitásokban, hogy kinek miként riposztozott *Lendvai* István. S mindig derült az ő közbeszólásain, mint maga a t. nemzetgyülés is.

Rothensteint nem minősiti emberré

Mikor a nagy fővárosi nyomdászsztrájk volt s csak *A Nép* és a *Szózat* jelent meg, a lapok előállításánál állitólag Rothenteisn Móric is segédkezett volna, mint a nyomdász-szakszervezet titkára.

Ezzel kapcsolatban később az Az Est azt irta, hogy Lendvai, midőn a parlament folyosóján legközelebb Rothensteinnal találkozott, megveregette a vállát s ezt mondta neki:

— Ember vagy Móric!

Az ujságközlemény azok között, akik Lendvai világnézetét ismerik, nagy feltünést keltett s miatta személyes kérdésben fel is szólalt a Házban. Kezdte pedig beszédét imigyen:

— Az egyik forradalmi ujság a napokban azt irta rólam, hogy a nyomdászsztrájkkal kapcsolatban én egy alkalommal Rothestein Mór igen tisztelt képviselőtársamat emberré minősitettem volna . . . (Viharos derültség.) Itt, az ország szine előtt tiltakozom ez ellen a rágalom ellen. (Óriási derültség, a Házban mindenki nevet, csak a szociálisták óvakodnak lassan kifelé, miközben dühösen méregetik Lendvait.)

A Fábián keresztelője

Egy alkalommal négyen-öten üldögéltünk a parlament büfféjében, jó Haggenmacher sörök mellett, mikor lihegve jön az egyik kormánypárti honatya:

— Pistám, gyere be azonnal, intézd el a kis Fábiánt! A kegyelmes ur is hálás lesz érte.

Rohanunk azonnal az ujságirói karzatra, Lendvai is elfoglalja a helyét.

Fábián a baloldal orchesztere kisérete mellett dühösen támadja Bud akkori pénzügyminisztert, aki igérete ellenére nem törölte el a forgalmi adót, holott már csak néhány ülést tart a nemzetgyülés.

A baloldal tehát szabadon tajtékozhatott, amit Fábián kedvéért meg is tett.

A helyzet egyre veszélyesebb lett. Közben Fábián az órára néz s konstatálja, hogy a tanácskozási idő lejárt. Még tovább akarván beszélni, harsány hangon kérte a Házat:

— Tisztelt nemzetgyülés, tisztelettel kérek meghosszabbitást!

Lendvai erre közbeszólt:

— Azt a keresztelőjén kellett volna kérnie . . .

Az egész Ház hangos kacajban tört ki.

Fábián dühösen sziszeg Lendvai felé s elindul a padokon keresztül Lendvai irányába. De Haller István utját állja. Amire Lendvai halálos nyugalommal szól Hallernek:

— Engedjétek hozzám jönni a csecsemőket.

Még nagyobb derültség. Huszár Károly elnök rázza a csengőt, de maga is hangosan nevet. Fábián egy pillanatig áll s a kijárat felé indul:

— Ilyen társaságban én nem beszélek, mondta falfehéren s már el is tünt a szőnyegek mögött. A baloldal is elcsendesedett s Bud János hálásan pillantott Lendvaira . . .

Esztergályos, Pakocs és Ruppert egy teritéken

A pécsi hullabotrányok idején Lendvai néhány nagyobbszabásu beszédet mondott a magyar ifjuság érdekében. Egy alkalommal az egész baloldal összefogott ellene s elhatározták, hogy zavarba hozzák.

A faltörő kos szerepére elsőnek Esztergályos János vállalkozott s üres megjegyzéseivel próbált alkalmatlankodni. De Lendvai nem hederitett reá. Beszéde közben Zsirkay és Esztergályos összeszólalkoznak s Pécs disze és virága azt kiáltotta Zsirkay felé:

— Bolond lyukból bolond szél fuj.

Erre Lendvai megáll s Esztergályosra mutatva komoran szól:

— Lám, ezért kár a képviselő urnak kinyitnia a száját!

A frappáns kiszólásra persze maguk a szociálisták távolitották el az ülésteremből az ügyetlen Esztergályost.

Bejön Pakocs. Keményen fixirozza Lendvait, aki éppen az ifjuságnak hozzá intézett levelét olvasta fel.

Pakocs állandóan zavarja a szónokot, aki nyugodtan ezeket mondja neki:

— Hiába beszél a képviselő ur, mert a magyar ifjuság mai minden nyomoruságának önök szociáldemokraták és monoklis demokraták az okai . . .

—Mi az Mi az? Megbolondult? fortyan fel Pakocs.

— Ha megbolondultam volna, akkor most a nemzetgyülés szine előtt nem a pécsi ifjuság levelét, hanem egy Pakocs novellát olvastam volna fel — volt a megsemmisitő válasz, amire az okvetetlenkedő demokrata elsomfordált az ülésteremből.

Beküldik Ruppertet. Mégis, fiskális ember, tehát jobban birja szóval s már 19 óta tagja a nemzetgyülésnek. Ez az ur két tulajdonságáról volt nevezetes. Rengeteget szeretett beszélni s valóságos hajrengeteg volt a fején.

Jó félórán keresztül csaknem minden mondatába belekapaszkodott Lendvainak.

—Tisztelt képpviselőtársam — fordult feléje Lendvai, mikor már megelégelte a közbekotyogását — unom az ön közbeszólásait. Ebben az órában, amikor a magyar ifjuság érdekében itt szót emelek, hirdeti ki a nagyméltóságu Kuria Lédererné felett az itéletet. Ha nekem vádinditványozási jogom volna , akkor a bíróságnak Léderernével kapcsolatban, mint a legmagasabb büntetést, azt inditványoznám, hogy önnel 48 óráig egy cellába csukják s ön folyton beszéljen neki . . .

Viharos nevetés, Ruppert pedig azonnal elhallgatott s nemsokára követte Esztergályost és Pakocsot.

PÁRISBAN SZTRÁJKOLNAK A TAXISOFFŐRÖK

Páris, január 10.

A párisi taxisoffőrök éjfélkor gyülést tartottak, amelyen 24 órás általános sztrájkot proklamáltak. A gyülésről valamennyi taxisoffőr hazament és ma reggel egyetlen taxi sem jelent meg a standon. A sztrájk holnap reggelig tart.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós, Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető
Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4—49

Százesztendős jövendőmondó

Kis Honi Kalandáriumok Számára Különb-Különb Tisztük Szerent Az 1930 i Nem Közönséges Esztendőre Összeállitá: Lisztius

Januárius
(Feltsigázások hava)

Trianoni szivben enged a' keménység
Vagyon a' magyarban ujévi reménység.
Magyar leány: *Tünde!* Magyar fiu: *Tsongor:*
Megkapod az segélyt *jövő karátsonkor!*
Szőllősgazda bizik, kereskedő hízik:
Annak leszen bőség, aki számol tízig.
Tisztviselő, munkás tántzol igazában:
Soha illyen jókedv nem volt e hazában...

Februárius
(Báliruhák hava)

Bab van a' levesben, paszuj van a' tálban,
Kilentz-tiz pár lötyög odafent a bálban,
S merthogy a' divatnak más-más az üdője:
Födig ér az ruhák hátul-fütyögője.
Az, mi *jobbrul* fityeg, *balöldalt* hibádzik,
Rézsutosan nézve a' tzipő se látszik.
Jóllehèt a' ruha ollyan, mint egy prizma:
Illik a tzubákhoz ilyenkor a *tsizma.*

Martzius
(Tavaszi divat-hó)

Minthogy eme hónak nappalai nőnek,
Kilátszanak esmeg tzombjai a' nőnek.
Van fejeken púder, van ajakon berseny:
Leszen az fasorban *láb-kirakat-verseny.*
Talpig viganókra következik bosszú:
Három arasz szoknya, ippen elég hosszú...
Bokát boronálnak, mejjet mangurulnak,
Ám az kövér dámák tsak dülibe gurulnak.

Április
(Jóvátétel hava)

Trianoni gondunk az fejünkre hága:
Következik rendre Locarno s a' Hága.
Hol az jóvátételt tésszük esmeg szóvá
Világ-végét jóvá, *világbékét* lóvá.
Innet megyünk Genfbe, onnat Lisszabomba,
Ha meg ott is vótunk, égbe visz a bomba.
Hol ide szalasztván, hol oda szalasztván,
Magyaroknak ügyét *jövőre* halasztván.

Május
(Kultura hava)

Nem is kapunk többet pénzügyi defektet:
Jó honi kulturánk fizet,ha befektet.
Müvelődésügyet végig *bifurkáljuk:*
Az tihanyi hegyet égig kifurkáljuk.
Tsútsát planérozzuk egész alatsonnak,
Adunk egyetemet Bikknek, Badatsonnak,
Sejtet praeparálunk vízből hal-atombul,
Mindent kikutatván az nagy Balatombul.

Junius
(Barátság hava)

Külföldi barátok sorra következnek,
Tzifra lakomákon *velünk szövetkeznek.*
Adunk nekik hállást, három heti szállást,
Keresik is sokan e' baráti állást...
Adunk nekik mis-mást, kulats-ékességet,
Kévánnak is érte füt-fát, békességet.
Melly az világbékét tzudarul átsolja:
Mindenkinek szavát Pekár tolmátsolja.

Julius
(Fizetésképtelenség hava)

Rendre sokasodnak a' pereskedések,
Tsődöt jelentenek sok kereskedések.
Táblák, felirások ugrálnak a' házon:
Ami tennap *fűszer,* holnapután *vászon.*
S mivelhogy az kényszer nem tűr kegyességet.
Ötödjére kötnek kényszeregyezséget.
Sórsa utóléri a' szegényt, a' módost
S betsukják a *bótot,* vagy pedig a — *bótost.*

Augusztus
(Miss hava)

Külórszági strándon, nyári feredőben
Vagyon a 'sidóság nekieredőben.
Ekszpressz, vitzinális ezer embert visz szét,
Előválogattyák *Európa* Misszét,
Tavalyi királynék vadonatuj párját:
Harmintz sidó jánbul a legelső árját
S mivel a 'sidókban vagyon erre bőség:
Igy leszen az Misszből *taráni* diitsőség.

Szeptember
(Pán-Európa hava)

Hogy az egyik szavam másikba ne öltsem,
Nagy *Pán-Európát* kitervelik bőltsen.
Tesvér lesz az olah, a 'sidó, az osztják,
Európa testit *vármegyékre* osztják.
Mezőváros, község, falu, tanya lesz pár:
Párizs leszen *Potsaj,* Velence meg *Esztár...*
Ángolok országa tsak egy *járást* teszen,
Balkán félszigetből *körjedzőség* leszen.

October
(Programmpontok hava)

Hogy az történelem egy percig sem álljon,
Programmot tsinálnak basahalmi tályon.
Hozván a' magyarra ügön jó világot:
Tizenkét pontokban *ezer* szóvirágot.
Meg es megtárgyalják tövirűl-hegyérűl,
Ám az érdeklődés harmadnapon *gyérül.*
Mondjak-e még rája különösebb rímet?
Kap a 12 pont dísztudori tzímet.

November
(Napirend hava)

Napok telnek-mulnak... tovatünik száz is,
Nyári szünidőbül összegyül a Ház is.
Napirendi kérdést napirendre vesznek:
„A nagy asztal körül tsak ugy veszekesznek..."
Pakots veri padját, *Baracs* veri mejjét,
Rotinstájn, a Móritz, a'ig leli hejjét.
Három napig huzzák, három napig tolják·
Képviselőházat *esmeg elnapolják.*

December
(Munkanélküliség hava)

Munkanélküliek szeme-szája kékül,
Vagyon a' sok munkás *munkadolog* nékül.
S merthogy a nyomornak ügen nagy az ára:
Ezer ember vágyik, de tsak *szakmunkára.*
Deputálnak nappal, deputálnak éjjel,
Megelégednének egy kis szaksegéllyel...
De hát azért munka, ha nem is sok, — téved:
Érjen meg az magyar bóldogabb uj évet!

A csapókerti sorompónál a járókelők menteltek meg egy elmebeteg asszonyt az elgázolástól

Debrecen, január 11.
(A D. U. tudósitójától.)

Szombaton délelőtt telefonon közölték a debreceni rendőrség központi ügyeletével, hogy a csapókerti ugynevezett halálsorompónál ismét halálos gázolás történt. A rendőrségről már épen bizottságot akartak kiküldeni a helyszinére, amikor az egyik rendőrőrszem egy toprongyos öregasszonyt vezetett be az ügyeleti szobába és elmondotta, hogy az előállitott asszonyt a nyiregyházai vasuti sinek között találták meg a járókelők s ha el nem vonszolják a sinekről, a vonat halálra gázolhatta volna.

A rendőrségen megkisérelték az öngyilkosjelölt asszony kihallgatását, de minden fáradozás hiábavaló volt, mert a munkás külsejü asszony egyetlen értelmes feleletet sem tudott adni s az előhivott rendőrorvos meg is állapitotta, hogy az asszony elmebeteg. A rendőrség erre az elmebeteg asszonyt átadta az elsőfoku közigazgatási hatóságnak, amely személyazonosságának megállapitása után a nagykállói elmegyógyintézetbe fogja szállittatni.

— LEGOLCSÓBB ÉS LEGÉRTÉKESEBB AJÁNDÉK a jó könyv. Ajándékkönyveinket nyugodtan adhatja gyeremekei kezébe. Ajándékkönyvekben nagy választékot talál a Csáthy-féle egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

VASZON, FEHÉRNEMÜ KELENGYE
szaküzlet
KARDOS LÁSZLÓ
Debrecen, Kossuth-utca 9. Telefon 1-13
Alapitási év 1831.
Szigoruan szabott készpénzárak. — Kiváló minőségek.
— Szakszerü kiszolgálás —

Villanyondolálás
mosható, tartós huilámok, gyógyhab, fejmosás vjz és szappan nélkül, arókakészités. Müvészi hajmonkák a legujabb parisi m dze szerint. — HAJFESTÉS MINDEN ARNYALATBAN A
Komáromine
szalonban
József kir. herceg-utca 3. sz.
Arany Bika szálló fürdő előtt.

HIREK

1930 januá: 12 (vasárnap)

Prot. Ernő. Kath. Szent család.

Vasárnap a következő gyógyszertárak tartanak nyitva délután és éjjel: Kigyó, Piac-u. 33. — Reménység, Csapó utca 22. — Csokonai, Mester-u. 43. — Mátyás király, Nyilastelep. — Szentháromság, Homokkert.

1930 január 13. (hétfő)

Prot. Vidor. Kath. B. Veronika.

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgát tartanak a következők: Kigyó, u. 30. — Arany Angyal Piac u. — Reménység, Csapó u. 22. — Hatvan u. 70. — Bocskay, Cegléd 2. — Tisza, Péterfia u. 76. — Háromság, Homokkert, Szabó ián u. 14.

—

IDŐJÁRÁS

Hazánkban az idő országszerte ködös és nyugaton már némi csapadék is mutatkozott. Az éjjeli lehülés csökkenése ellenére keleten még mindig hidegebb az idő.

Budapesten ma délben —2 Celsius fok a hőmérséklet, a barométerállás 761.5 milliméter.

Jóslat: Tulnyomóan borus, ködös idő, fagypont körüli hőmérséklettel és lecsapódásokkal (hóval, esővel).

—

ISTENTISZTELETI REND

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Szele György, d. u. 5 órakor Kardos Lajos. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál v. Szabó Endre, d. e. 11 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Magyar Bertalan. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, d. u. 3 órakor Szabó Géza. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Szabó Gyula d. u. 5 órakor vallásos ünnepély Nagy Sándor. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál dr Ferenczy Gyula. Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál Bagdy Dániel, d. u. fél 3 órakor vallásos ünnepély Gerda Sándor. Volaffka-telepen d. u. 3 órakor Németh László. Koll. Oratóriumban d. e. 12 órakor levente istentisztelet, Mezey Béla. Köntösgát d. u. 3 órakor Halász András. Hármashegyen Kalas Ferenc. Szegényházban Kovács József. Nyulasi barakban d. e. 10 órakor prédikál Siposs Imre. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Papp Imre. Bánkon Vajda László. Szepesen dr Erdélyi S.

A róm. kath templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Misék reggel 6 órától minden félórában. Gyóntatás reggel 6 órától. 8 órakor piarista diákmise. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután fél 4-kor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órakor szentbeszédet mond dr Rózsa Jenő, utána litánia.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel 7 órakor reggeli Istentisztelet. 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise a görög és latin szertartásu róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3 órakor vecsernye. Keresztény oktatást tart Papp Gyula szentszéki tanácsos.

Az evangélikus templomban:

Január 12-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. D. e. 9 órakor ifjusági, fél 9 órakor levente istentisztelet: Labossa Lajos.

Perl Ernőt, a „numerus clausus áldozatát" két hónapi fogházra itélték

Hirt adtunk annak idején arról, hogy Perl Ernő nevü zsidó fiatalember a numerus clausus áldozatának adta ki magát és az egész országot bejárta hamisitott igazolvánnyal, amelynek alapján a saját részére könyöradományokat gyüjtött. Debrecenben elfogták a csalót s most tartotta meg ügyében dr Bónyi járásbiró a főtárgyalást és Perl Ernőt közveszélyes munkakerülésért, csavargásért és engedély nélküli adománygyüjtésért kéthónapi fogházra itélte.

Száz pengőt lehet keresni játszva az ujságirók idei Görbe Éjszakáján

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Már a multból ismeretes a debreceni közönség előtt, hogy az ujságirók Görbe Éjszakája a farsangi mulatságok között a legtöbb változatossággal, a kedves meglepetések legtarkább sorozatával gyönyörködteti a publikumot. Aki ezen a bálon megjelenik, attól a perctől kezdve, hogy a terembe lép, egészen virradatig ki nem fogyik a mókákból, vidámságból.

Ebben az évben a február 2-án tartandó Görbe Éjszaka felül fogja multni az eddig ismert kereteket is. Nemcsak a diszteremben, ahol fővárosi müvészek résztvételével pompás kabaré-est folyik, nyilik alkalom a szórakozásra, hanem ezzel parallel, kint a körfolyosókon és az ezekhez tartozó részeken is a publikum állandó szórakoztatásáról gondoskodik a rendezőség. Mindenütt sétahangverseny, konfetti, szerpentincsata, hólapda játék folyik majd. A bál rendezősége a terem különböző részeiben 100 pengőt rejt el vadonat uj bankjegyekben s aki a pénzt megtalálja, meg is tarthatja magának.

A müsor után kezdődik meg a jelmezesek parádés felvonulása, majd a tánc, amelyhez két debreceni zenekar szolgáltatja a zenét.

A táncestély során nemcsak a jelmezesek felvonulása, az éjfélkor bemutatásra kerülő világvárosi arányu divatrevü szolgál látnivalókkal, hanem ezen kivül a farsangi szórakozásoknak, tréfáknak, látványossá goknak olyan változatos és ujszerü sorozatát mutatja be a rendezőség, amilyet farsangi mulatságokon még soha nem látott a közönség és amelyek teljes egészükben csak a nizzai karneválokon láthatók.

A jegyek árusitása e hét legelején már megkezdődik, addig is jegyeket bárki igényelhet, illetőleg előjegyezhet a debreceni szerkesztőségek telefonján. Különösen ajánlatos jó előre gondoskodni páholyjegyekről, melyek iránt eddig soha nem tapasztalt érdeklődés mutatkozik. A négy személyes páholy ára 15, a hat személyesé 20 pengő. Az ülőhelyek árát 3 pengő 50 fillér és 2 pengő között szabta meg a rendezőség. Ennek ellenében azonban a közönség estétől reggelig tartó szórakoztatást, nagyszerü müsort, pompás táncmulatságot, ezernyi mókát, tréfát és ragyogó látnivalókat kap ellenértékül.

Miután a mulatság jótékony célt szolgál és jövedelmét az ujságirók segélyalapjára forditják, a rendezőség hálával fogadná, hogy ha a debreceni kereskedők, épp ugy, mint a multban is emlék- és jutalom tárgyakat ajánlanának fel a Görbe Éjszakán lezajló versenyek dijazására és a publikum megajándékozására. Az adakozók neveit hirlap lag nyuetázza és az adományokat, azok gyüjtőhelyére, a Debreceni Ujság kiadóhivatalába (Kossuth-utca 3. sz., I. emelet) kéri küldeni a rendezőség.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák figyelmébe.** Az Országos Nemzeti Szövetség helybeli csoportjába a tagok fölvétele 1930. évre megkezdődött. Érdeklődők szivesked jenek a csoportirodát hétfőn délelőtt, vagy csütörtökön délután felkeresni. Csapó-utca 15. szám alatt. Csoportelnök.

— **Ismeretterjesztő előadás a Nyilastelepi Népkörben.** A Szülők Iskolája ma, vasárnap délután 5 órakor a nyilastelepi Népkörben tartja előadását. Tóth Árpádné ref. tanitónőképző intézeti tanárnő „A divat szerepe a serdülőkorban" cimü előadásában foglalkozni kiván mindazon neveléstani kérdésekkel és megállapitásokkal, melyek a családi élet folyamán a serdülő ifjuságnak a divattal szemben tanusitott magatartásával kapcsolatosak. Értékes, hasznos utmutatásai mintegy irányt mutatnak a szülőnek nevelői ténykedéseiben. Beléptidij nincs. Az érdeklődőket, a telep lakosságát ezuton is tisztelettel meghivja a vezetőség.

— **Dr Schipper** a bécsi opera világhirü énekmüvésze, Zenekedvelők negyedik bérlet január hó 21., Arany Bikában. Napijegyek Méliusnál.

— **Értekezlet a városházán.** Kormányzó Ur Őfőméltósága tizéves kormányzóságának ünneplésével kapcsolatos társadalmi mozgalom ügyében január 13-án, hétfőn délután 5 órakor a városháza közgyülési termében értekezlet lesz.

— **A városszerte népszerü Helen Society nyelviskola** kisgyermekek részére német-kurzust rendez. A csoportos tanfolyamok tulajdonképen meseórák lesznek, melyeken a gyermekek játszva tanulják meg a német nyelvet. Jelentkezni lehet Piac-utca 400. szám alatt az első emeleten.

— **Felhivás az összes háztulajdonosokhoz.** Tekintettel arra, hogy a jövedelmi-, vagyon- és általános kereseti adókra vonatkozó bevallást azokra nézve, akik a rögzitést fel akarják mondani, e hó végéig be kell adni m. kir. adóhivatalhoz, felkérem az összes háztulajdooosokat, hogy mielőtt vallomásiveiket beadnák, az egyesület elnökségének irodájában átvizsgálás végett bemutatni sziveskedjenek, ahol a további felvilágositást megkapják. Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete nevében: Biró Sándor sk. ügyv. elnök.

— **Horthy Miklós Őfőméltósága** arcképe, ülőalakban diszruhában, Strelisky felvétele, aranykeretben, megtekinthető és állandóan kapható Antalfy József könyvkereskedésében. Hivataloknak, hatóságoknak árkedvezmény. Telefon 612.

— **Bérautó** hosszabb, vagy rövidebb turákra, kirándulásra minden időben megredelhető. Telefon 6-22.

— **Poloskát, svábot, molyt kiirtani házilag csakis a Lölherer Cimexinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztitja. Gyógyszertárban és drogériákban kapható.**

A KER. NEMZETI LIGA ÉVNYITÓ ÜLÉSE

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya január 13-án, hétfőn délután 6 órai kezdettel tartja székháza tanácstermében évnyitó választmányi ülését, melyre tagjainak szives megjelenését kéri az Elnökség.

—

— **A Magyar Aero Szövetség kiállitása.** A Magyar Aero Szövetség májusban Budapesten repülőgép modelekből kiállitást rendez. A szövetség ezzel kapcsolatosan felkéri a debreceni repülőgépkonstrüktőröket, hogy a kiállitáson való részvételüket jelentsék be az iparostanonciskola igazgatóságának. Ugyanott lehet felvilágositást kapni mindennap.

— **A Katholikus Otthon kulturdélutánja.** A Katholikus Otthon január 19-én tartja első kulturdélutánját a róm. kath. reálgimnázium diszteremében.. A kulturdélután ünnepi szónoka dr Krüger Aladár, országgyülési képviselő .Belépti dij nincs, de a müsor és ruhatárjegy megváltása cimén az ünnepély előtt a pénztárnál 1 pengő fizetendő. Kezdete 5 órakor. Pontos megjelenést kérünk.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Zsufos István—Molnár Eszter, Varga László—Bakó Adél, Nagy István—Izsó Julia, Fodor János—Kovács Julia, Nagy István—Kovács Julia.

Születések: Gál Ferenc csizmiasegéd leány Margit, Tóth Károly fm. leány Mária, Kerékgyártó Ferenc molnár leány Gizella, Veres József szerelősegéd fiu László, Terner Béla kereskedő fiu Péter, Szilágyi József tanársegéd fil László, Kuji János festősegéd fiu Vilmos, Varga József fm. leány Ilona, 2 halvaszületés és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: özv. Katona Mihályné ref. 70 éves Csapó-utca 27. Kurucz János gkath. 62 éves Oláh Károly-u. 29. özv. Szőke Mihályné ref. 53 éves Virág-utca 23. Nagy Kálmán ref. 65 éves Uszó-u. 1. Nagy Endre ref. 24 éves Péterfia-u. 52. Antal Erzsébet ref. 19 éves Csóka-u. 11. Szabó Jánosné ref. 32 éves Kar-u. 23.

— **A gör. kath. Legényegylet közgyülése.** A debreceni gör. kath. Legényegylet január 12-én délután 5 órakor közgyülést tart a Vigkedvü Mihály-utca 4. szám alatti iskola emeleti nagytermében, melyre az érdeklődőket meghivja a Legényegylet vezetősége. Tárgy: Megnyitó beszédet tart Orosz Bálint ügyvezető igazgató. Jegyzői jelentés az 1929. évi müködésről. Pénztári jelentés, könyvtári és gondnoki jelentések. Tisztviselőkar felmentése. Korelnök választás. Tisztikar megválasztása. Tagfelvétel. Költségvetés az 1930. évre. Záróbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus.

Felülről olajozni

annyit jelent, mint néhány csepp

Wing-Oil-t

a benzintartályba önteni s igy a dugattyukat, szelepeket olajozni, tömiteni és tisztán tartani. Wing-Oli kiméli a motort, a legnagyobb hidegben is azonnali begyujtást tesz lehetővé. Fokozza a teljesitményt, megszünteti a koromlerakodást, üzemanyagot és javitásokat takarit.

Kapható minden szaküzletben. — Importőr: LÁNG LÁSZLÓ Budapest, Lázár-utca 13. Telefon 185-89.

ÉS ELVONULT AZ ÉJ.

Nagy-messzi uton, ember-laktól távol
Az ösvény zajló, vad vidékre tért.
Erdőben voltunk, az ég se látszott
És ránk szakadt az éj.

Kezdtem öt kérni könyörgő kézzel:
„Nézd, utunk messzi, uj világba fut,
Erdők királya, kegyelmes Éjjel,
Engedjed látni, hol visz át az út!"

De nem mozdult az Éj.

És jött az anyám szomorú szemével
És kérni kezdte szépen, csendesen:
„Ábrándok ura, jóságos Éjjel,
Hát minden remény semmivé legyen?"

De nem mozdult az Éj.

És jött a húgom. Üdén, bátran lépdelt.
Malasztos kedvü gyöngéd kis leányka.
És kérni kezdte: „Szép, bársonyos éjjel,
Nézd, szépen kérlek, engedj minket át!"

És elvonult az Éj.

ERENDITS ENDRE.

—

— **A Katholikus Otthon választmányi ülése.** A Kath. Otthon január 14én, kedden délután 6 órai kezdettel tartja ez évi első választmányi ülését, melyre a tagok megjelenését kéri az elnökség.

— **A magyar kézmüvesipar a milanói nemzetközi vásáron.** Magyarország ez évben is hivatalosan résztvesz a tavasszal Milanóban rendezendő nemzetközi árumintavásáron. Az Országos Kézmüvestestület már most megindította az előkészitő munkálatokat, hogy a magyar kézmüvesipar exportképes áruit külön kollektiv csoportban mutassa be a milanói vásáron.

— **A tüzoltóság és mentők müködése a mult hónapban.** Az elmult hónap folyamán a város területén egy szobatüz, egy tetőtüz, egy pincetüz, egy szinházi szobatüz, egy kátrányégés, összesen 5 tüzeset és 3 vakláma volt. A tüzkárok összege kb. 365 P, mely biztositás révén megtérül. Tüzesetből kifolyólag emberi és állati életben kár nem történt. A mentőknél az elmult hónapban a következő mentési esetek fordultak elő: sebészeti bántalmak 62, belsőbajok 14, egyéb bajok 4, szállitások 285, mozgó-őrség 159, összesen tehát 526 eset. Betegszállitásoknál 8 esetben a hatóságok, 31 esetben pedig magánfelek hivták fel a mentőket első segélynyujtáshoz. Elmebeteg szállitás 16 esetben történt. A mentő autó által befutott ut 1572 km.-t tesz ki.

— **Tanonctartó iparosok figyelmébe.** Az iparostanonciskola igazgatósága átküldötte testületünkhöz az iparostanoncok mult évi november havi mulasztásáról szóló kimutatást. Felhivjuk ennélfogva azokat a tagjainkat, akik tanoncokat tartanak, hogy a mulasztási kimutatást hivatalunkban, hivatalos órák alatt, d. e. 8—12-ig saját érdekükben tekintsék meg, hogy azt módjukban legyen az iparostanonciskola igazgatóságánál igazolni. Az igazgatói iroda nyolc napig még elfogad megfelelő igazolást. Ipartestület.

Patkányt,

egeret, poloskát, svábbogarat azonnal kirthat biztos hatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Szenzációs fordulat a hencidai gyilkosság ügyében

Testvére felbujtására ölte meg sógorát a bestiális gyilkos

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Beszámoltunk a napokban arról a borzalmas gyilkosságról, amely a biharmegyei Hencida községben történt. Horváth Imre 26 éves gazdalegény agyonverte egy székkel a sógorát, Koszorus Gyulát. A gyilkos első vallomásában azt hangoztatta, hogy a meggyilkolt sógor feleségét, aki Horváth Imrének a testvére volt, állandóan ütötte-verte s emiatt elhagyta Koszorust és nem akart vele többé egy fedél alatt élni.

A kegyetlen gyilkosság ügyében Preineszberger Jenő dr vizsgálóbiró folytatta le a nyomozást, amely most ujabb fordulatot hozott s ez abban áll, hogy a meggyilkolt Koszorus feleségét is letartózatta a vizsgálóbiró mert kiderült, hogy az asszony bujtotta fel testvérét, Horváth Imrét a gyilkosságra. Annak idején ugyanis, amikor a vizsgálóbiró Hencidán a helyszini szemlét tartotta, a gyilkosság szinhelyén talált egy hosszu pengéjü kést, amelyen semmiféle vérnyom nem volt, pedig Horváth Imre először azt vallotta, hogy Koszorus azzal a késsel támadt rá és ő önvédelemből verte agyon a sógorát. Ennek a késnek döntő szerep jutott a nyomozás során, mert kizártnak látszott, hogy abban a borzalmas dulakodásban, amely végül Koszorus halálát eredményezte, szinte lehetetlen volt, hogy a kés vérfolt nélkül maradjon, hiszen a Koszorus összetört fejéből szétfreccsenő vér az összes butorokat és padlót is bepiszkitotta.

Ez a gyanus momentum arra inditotta a vizsgálóbirót, hogy vallatóra fogja a meggyilkolt Koszorus feleségét is, aki végre is megtört és kijelentette, hogy a gyilkosság után ő maga tette a kést a székre, hogy ezzel azt a látszatot keltse, mintha Koszorus azzal a késsel támadt volna gyilkos testvérére, Horváth Imrére. Azt is bevallotta az asszony, hogy ő ösztökélte a testvérét a gyilkosságra és még a verekedés hevében is odakiáltott öccsének, hogy: „Üsd agyon a kutyát és lökd ki az utcára!"

A beismerő vallomás alapján Koszorus feleségét, mint tettestársat, aki Horváth Imrét felbujtotta a gyilkosságra, a vizsgálóbiró előzetes letartóztatásba helyezte és bekisértette a debreceni ügyészség fogházába.

Magyar dalos müvész-est kétszáz debreceni koszorusleány tiszteletére

Dalárdisták nagygyülése a városháza tanácstermében

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A debreceni országos dalverseny országos és külföldi sikereiről ujabban vasárnap a rádióban tartott előadás foglalkozott, amelyen az előadó ismételten hangoztatta, hogy a debreceni ünnepségek a szépségek és kultur értékek, különösen pedig a méretek olyan magas fokát érte el, amelyet fokozni hosszu ideig nem lehet. Ehhez a sikerhez annak idején szereplésükkel hozzájárultak a debreceni urleányok is, akik tiszteletére most hálából fényes estét rendeznek a debreceni dalosok.

Tegnap délután ebben az ügyben nagy gyülés volt a városháza tanács termében, amelyen *Than* Gyula főszerkesztő elnökölt. Megnyitójában elmondta, hogy a debreceni dalosünnep alkalmából különféle müsorokban, ünnepségekben, felvonulásoknál, virágkorzóban a debreceni leányok nagy számmal szerepeltek, a koszorusleányok tisztségét pedig *kétszáznál több urleány töltötte be*, akik valamennyien hozzájárultak az elért fényes kulturális sikerhez. Akkor a rendezőség elhatározta, hogy az ünnepségben résztvett urleányok tiszteletére *külön rendez magyar müvészi estélyt*. Ezt a kötelező igéretet most már valóra kell váltani és ezért egy megelőzőleg tartott szükebb értekezleten kimondották, hogy február 8-án az Arany Bika-szálloda disztermében a városi dalegylet égisze alatt, mint amely szintén a legjelentősebben vette ki részét a rendezésből, tartják meg az estélyt. Felkérte Csapó László városi tb. tanácsnokot, hogy az előkészitő értekezlet ide vonatkozó tervezetét és anyagát ismerteesse.

Csapó László ismételten hangsulyozta, hogy a debreceni országos ünnepségekben részt vett összes leányok tiszteletére rendezendő estéllyel a magyar dalosok háláját és elismerését rójják le és valamennyiükre ezzel is emlékezetessé, sőt feledhetetlenné kiváníák tenni szereplésüket. Az estély február nyolcadikán lesz az Arany Bika szálloda disztermében, amelyre a debreceni ünnepségekben résztvett összes urleányok meghivatnak, a kétszáz koszorusleány azzal, hogy ugyanabban a magyar ruhában, fejükön pártával jelenjenek meg, mint amelyikben az országos ünnepségen a házikisasszony kedves szerepét betöltötték. Ez az estély speciálisan debreceni, uri, müvész estély lesz, amelyet egy fényes müvészi müsor fog bevezetni. Az estélyen büszkeségünk: Höchtl Margit zongoramüvésznő és Buza Barna hegedümüvész szerepelnek, mig a Városi Dalegylet három izben két-két müvészi darabot ad elő. A müsor befejezése után kezdetét veszi a táncestély, a melyen kivánatos, hogy kivétel nélkül minden urleány, aki a dalos ünnepen bármilyen szerepet betöltött és különösen a koszorusleányok teljes számban, az utóbbiak magyar jelmezükben, megjelenjenek, hiszen ő értük és az ő tiszteletükre rendezzük ezt a müvész és táncestélyt.

Dr *Balla* Bertalan városi tanácsnok ajánlotta ezután a jelenvoltak figyelmébe, hogy minden dalos legyen ott az estélyen, olyan sok férfi táncos legyen, hogy a leányok kitünően mulassanak, folyton táncoljanak. Az estéllyel régi adósságot törlesztünk és még hálás emlékezést is leakarunk róvni, amely a dalegylet egy régi müvészének sikereivel és emlékével függ össze. Ajánlja, hogy az est vezetésére, irányitására, rendezésére *Than* Gyulát, *Csapó* Lászlót és *Govrik* Antalt válasszák meg. A gyülés ezt egyhangulag elfogadta.

Than Gyula elnök ezután kimondotta a határozatot, hogy a müvészestélyt a dalos ünnepen résztvevő koszorusleányok és más szereplő hölgyek tiszteletére február hó 8-án az Arany Bika szálloda disztermében megtartják.

MEGLOPTAK EGY TANITÓNŐT A DEBRECEN—SZOLNOKI VONATON

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Vakmerő lopás történt az elmult éjszaka a Debrecen—szolnoki vasut vonalon. Ismeretlen zsebmetsző ellopta Szerdahelyi Margit református tanitónő feketebőr pénztárcáját, amelyben 144 pengő készpénz, kétezer pengőről szóló nyugta és egy nyolcezer pengőről szóló szerződési okmány, azonkivül két szemüveg és egy telekkönyvi kivonat másolat volt. A meglopott tanitónő feljelentésére a debreceni rendőrség megindította a nyomozást.

—

— **A „Mácsai dalkör" emlékestje** január 18-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Kollégium II. e. énektermében lesz, melyre meghiv minden dalosbarátot az elnökség.

— **Rádiósok figyelmébe!** Rádió szakkönyvek, operalsmertetők, operaszövegkönyvek, rádiószaklapok, rádión hallott zenemüvek állandóan raktáron vannak a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— **MÁV FILHARMONIKUSOK HANGVERSENYE MA ESTE.**

— **Vissza a Természethez** cimen a napokban jelent meg a természetes életmód ápolásával és népszerüsitésével foglalkozó folyóirat. A lap lelkes, érdekes és váltakozó, bő tartalmával méltán igényt tarthat a természetbarátok és a természetes életmód hivői között nagy népszerüségre. A folyóiratot Varró A. Béla mint felelős és dr Rosenberg László mint orvosszerkesztők jegyzik. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, II. Fő-utca 9. Előfizetési dij egy évre 12 pengő.

— **A hadi illetmények kifizetése.** A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák f. havi járadékának kifizetése január 15—16—17. napján, szerda, csütörtök, péntek d. e. 8—2 óráig fog eszközöltetni a Városi Népjóléti Hivatalban (Bocskai-tér 1.) Népház. A járadékjogosultak személyazonosságuk igazolása céljából hozzák magukkal bejelentő lapjaikat. Meghatalmazott a járadékot csak akkor veheti fel, ha szabályszerüen kiállitott, tanuk által előttemezett meghatalmazás mellett, a meghatalmazó lakásbejelentő lapját is felmutatja. Debrecen sz. kir. város számvevősége.

A JÓ ALVÁS TITKA

Elmentem én Neubauerhez:
Kellett sodrony-ágybetét.
Kértem egyet a javából,
Szürkét, avagy feketét.

Kaptam töle egy pompásat
És amikor ráültem,
Ruganyos volt s én vidáman
A magasba repültem.

És amikor hazamentem,
Ráfeküdtem boldogan.
Elnyomott az édes álom,
Melyben vig öröm fogan.

Reggel még a Wekker-óra
Sem költött fel engemet.
Ugy aludtam, mint a bunda,
Áldom is a szellemet,
Amely nekem Neubauerről
Olyan szépeket regélt . . .
Kétmalom ut 4. szám alatt
Van e pompás ágybetét . . .

—

— **Tükörgyártás,** üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.

A mozgószínházak közleményei:

APOLLO

Előadások kezdete ma: 3, 6 és 9 órakor
Három attrakció egy előadásban!
Három gondnélküli óra!!
Debrecen közönségének kedvenc sztárjai: Corinne Griffith Zoro és Huru, Phyllis Haver és Raymond Hattou együttes szereplésével:
27 felvonásban!

A VÖRÖS PIMPERNEL
(A guillotine árnyékában)
Orczy Emma bárónő regénye a francia forradalom idejéből 10 felvonásban.

Vőlegények inkognitóban
(A haztüznezők)
Vidám bécsi kalandok 10 felvonásban

A szenzáció
Cecil B. de Mille produkciója 7 felv.

VIGSZINHÁZ

Az évad legszebb világfilmje:

Magyar fiú — lengyel lány
(Tarnapol, 1914)
Dráma a nagy háború megpróbáltatása idejéből 9 felvonásban.
Főszereplők: Norma Talmadge, Roland Gilbert és Arnole Kent. Megelőzi:

A pétervári démon
Rita Weimann világhirü szinműve 8 felvonásban. Főszereplők: Esther Ralston és Nicholas Soussanin.
Előadások kezdete ma: 4, 6 és 8 órakor, Pénztárnyitás d. e. 11, délután előadás előtt egy órával.

Hétfőtől a vigszinházban: Csak 16 éven felülieknek! A világváros mélyén. (Razzia a kikötőben.) Igo Sym, Corry Bell, P. Samson Körner (Európa nehézsulyu bajnoka) és Harry Hardt. Megelőzi: Carmen Boni és Hans Junkermann-nal: Az egynapos asszony. (Házasság 24 órára.) Fracia vigjáték. — Apolló mozgó nem tart előadásokat.

METEORBAN

Vasárnap:

Rabszolgavásár
Dráma a New-Orleans-i rabszolgakereskedők üzelmeiről 10 felvonásban Billie Dove, Gilbert Roland és Noah Beeryvel és

A fehér pantalló
Vigjáték 8 felvonásban Johnny Hinessel
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Három tüdővészes gyermek** és nyomorék anyjuk részére N. N. 5 P-t adományozott.

— **Felülről kenés Wing-Oil által!** Ha az autó motor üvegből és átlátszó volna, továbbá ha lehetséges volna a kenőolaj hatását megfigyelni, akkor meglepne bennüket az a tény, hogy a motornak mennyi részét még a legkitünőbb kartelolajak is hiányosan vagy egyáltalán el nem érik. „Felülről kenés" problémája felmerült, vagyis egy specziális olajnak a benzinhez való hozzáadása. A „felülről kenés" feladatának megoldására a Wink-Oil különös mértékben alkalmasnak bizonyult.

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

SZINHÁZI MÚSOR

Vasárnap d. u. fél 4 órakor: **Tommy és Társa.**

Vasárnap este fél 8 órakor: **Pompadour.** Bérletszünet.

Hétfőn: **Taifun.** Kiss Ferenc vendégfelléptével A) bérlet 15. Mérsékelten felemelt helyárak.

Kedd: **Pálinka.** Kiss Ferenc vendégfelléptével. B) bérlet 15. Mérsékelten felemelt helyárak.

Szerda: **Taifun.** Kiss Ferenc vendégfelléptével C) bérlet 15. Mérsékelten felemelt helyárak.

—

A szinházi iroda jelentése:

Ma, vasárnap két előadás. Délután féinégy órakor mérsékelt helyárakkal, a legfehérebb és legbájosabb operettujdonság, a

TOMMY ÉS TÁRSA

Ferenzy Mariannal és Kornély Máriával a kettős cimszerepben, Tihanyi Jutka, Fáskerti Mária, Szücs László, Misoga László felléptével. — Este félnyolc órai kezdettel a mult heti repriznek dörgő sikert aratott klasszikus zenéjü Fall-operett, a Madame

POMPADOUR

kerül szinre Erkel Gabyval a cimszerepben. A kiváló müvésznő e szerepében sikert aratott, melyben egyforma része van nagyszerü játékának, kiváló hangjának és káprázatos toiletjeinek. Mellette az előadás fénypontja Szücs László szerepléise, ki remek hanganyagával játszi könnyedséggel győzi le a nehéz tenorpartit. Ferenczy Marien és Sugár Misi Belotte komorna és Calicot szerepében utólérhetetlenül mulatságosak. A mai előadás jegyei a szinházi pénztárnál kaphatók.

KISS FERENC
HÉTFŐN ÉRKEZIK DEBRECENBE.

A szinház igazgatóságához érkezett mai sürgönyjelentés szerint hétfőn korán reggel érkezik Debrecenbe Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Szinház országos hirü müvésze, hogy a holnap esti

TAIFUN

iemü Lengyel Menyhért dráma dr Tokeramo szerepében megkezdje négy napra terjedő vendégjátékainak sorozatát. Kiss Ferenc egyik legjobb szerepe a Lengyel-dráma hőse és igy a debreceni közönségnek páratlanul érdekes előadásokban lesz része. A Taifun Lengyel Menyhértnek számos kiváló alkotása között is az, amely a legnagyobb sikert, igazi világsikert aratott és amely öt világrész metropolisainak szinházaiban hirdeti a magyar szellemi fölényt. A Taifun-t, mint ismeretes debreceni premierje óta nemcsak a földkerekség minden országában játszották, hanem mint opera szintén emlékezetes sikert aratott. Ebben az izgalmas exotikus témáju drámában kétszer lép fel Kiss Ferenc és pedig hétfőn, január 13-án és szerdán, január 15-én. Szereplőtársai a debreceni Csokonai szinház nagyhirü prózai együttesének legkiválóbb tagjai és pedig Halassy Mariska, Sulyok Mária, László Gyula, Thuróczy Gyula, Fábián János, Bálint György és Sugár Gyula. A kiváncsi esküdt szerepében Faludi Kálmán ad kabinetalakitást.

Kiss Ferenc keddi és csütörtöki fellépései alkalmával

PÁLINKA

cimü francia dráma férfiszerepében döbbenti meg a közönséget emberábrázoló müvészetének magasrendüségével.

KISS FERENC FELLÉPÉSEI
ÉS AZ ÁLLANDÓ BÉRLŐK.

A szinház igazgatósága állandó bérlői iránti tiszteletből és előzékenységből Kiss Ferenc mind a négy vendégjátékát, dacára a mérsékelten felemelt helyáraknak, rendes bérleteik keretében minden ráfizetés nélkül A), B), C), D) bérletben tartja meg. És ppedig a Taifunt hétfőn A), szerdán C) bérletben, a Pálinkát kedden B) és csütörtökön D) bérletben. A még fennmaradt jegyek mérsékelten emelt árakon a szinházi pénztárnál árusittatnak.

NAGY PREMIER

JANUÁR HAVÁBAN

Pénteken, január 17-én a Bolygó zsidó cimü operett premierje.

Pénteken, január 24-én Két lány az utcán cimü pesti életkép bemutatása.

Vasárnap, január 26-án este Volgabár a budapesti Vigszinház ezidei legnagyobb sikerének bemutatóját.

Pénteken, január 31-én Miss Amerika A legnagyobb operettrevü bemutató

Jegyek az összes premierekre előjegyezhetők a mai naptól kezdve a szinházi pénztárnál.

Valóságos bombamüsort állitott öszsze a szinház igazgatósága január hó második felére, melyen nem kevesebb, mint két nagy operett, egy hallatlanul nagy technikai készültséget igénylő, ujszerü témáju vigjáték és egy méreteiben minden eddigit felülmuló páratlanul csillogó operettrevü bemutatója szerepel. Ezzel a rekordteljesitménnyel érte el a szinház igazgatósága azt, hogy ujra, még ebben a szomoru gazdasági helyzetben is divat lett szinházba járni és a müsor változatossá tételével mindenkinek az igényét kielégiteni

A szinház igazgatósága tisztelettel kéri fel a bérlőket, hogy lejárt bérleteik megujitásáról a szinház titkári hivatalában mielőbb gondoskodni sziveskedjenek.

A Philips rádió
6, 8, 12 havi részletre is kapható
Villany gyorsforralók, vasalók
és mindennemü villanycikkek nagy raktára
Dallman
Rádiólaboratóriuma
Piac-utca 72. Cégem a Takarékosság tagja.
Telefon: 16-64.

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Ma 3, 5, 7 és 9-kor.
Hatósági rendelkezésre csak 16 éven felülieknek számára:
ASSZONYOK OSTORA
Az amerikai Metró gyár filmdrámája.
A főszerepekben: John Gilbert
és Éva von Berne
DRÁGA KIS KUTYUSOM
Amerikai vigjáték, főszereplői: Lew Cody és Pringle. Külföldi hiradó.
Pénztárnyitás d. e. 11-től, d. u. előadás előtt egy órával.
Hétfőn
„A SZERELEM ÁLMA"
és
ZEPPELIN A FÖLD KÖRÜL

— **Városi lakás bérbeadása.** A polgármester szombaton szabadkézből bérbeadta a Piac-utcai városi bérházban megüresedett Fenyő-féle 4 szobás lakást Pákozdy Sándor ny. alispánnak.

— **Képesitett ácsmesterek ülése.** A debreceni Ipartestület képesitett ácsmesteri szakosztálya hétfőn este hat órakor az Ipartestület hivatali helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Munkások ügye és kongresszus ügy. Miután a tárgysorozaton fontos ügyek szerepelnek, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

—**Vastagh Gyula képkiállitásának bezárása.** Ma vasárnap este zárul be a városházán az a 200 drb.-ból álló képkiállitás, melyről már megemlékeztünk. Ajánljuk mindenkinek, használja fel az utolsó napot annak megtekintésére, mert nem mindennapi müélvezetben lesz részük.

— **Hölgyeinknek sürgösen át kell vizsgálniok** a tavalyi toalettjeiket, hogy vajjon mit használhatnak közülök az uj szezonban. Az idei divat olyan forradalmi ujitásokat hozott, amiket a tavalyi egyenesvonalu, rövid ruhácskák ki nem birnak. A diadalmas ujvonal felforgatta a női ruhák karakterét. És mégis örömmel kell fogadnunk az uj divatot, mert az, — amint az Laborfalvy Márkos Lujza divatszalonjában, Rákóczi-utca 41. megállapitható, — fiatalos, dekorativ és ami legfontosabb: nőies. Minden egyes ruha szabásbeli különlegességeket és kifejezetten egyéni izt mutat. Az uj divat szerint öltöző nő ismét — hölgy a szó legjobb értelmében, mert egészében elegáns, reprezentativ.

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállitója
Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4
(Saját ház.) Telefon: 11—85.
Halottszállitást autóján végez vidékre is.

— Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik hugysavas sók tulszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József" keresüviz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfia hosszu megfigyelés alapján megállapitotta, hogy a Ferenc József viz biztos és rendkivül kellemesen ható hashajtó s ezért sérvbajoknál és prostatabetegségeknél is ajánljuk. A Ferenc József viz kapható gyógyszertárakban, drogérjákban és füszerüzletekben.

— Ügyvédi kir. Dr Daróczy Gusztáv ügyvéd irodáját Szent Anna-utca 10 .szám alá (városi bérház, félemelet 2. sz.) helyezte át.

— **Felhivás.** A mai naptól kezdve 12 havi részletfizetés mellett vásárolhatnak elsőrendü férfi szöveteket hitelképes vevők. Biró Sándor Szent Anna-utca városi bérpalota 18. számu üzletében.

— **Külföldi bélyegujdonságok,** küdonságok, fényképalbumok, fényképlönlegességek és fényképszeti ujdonságok, fényképalbumok, fényképezőgépek, 27 Scheimeres lemezek, legujabb fényérzékeny filmek, fotoszakkönyvek kaphatók Springer József könyv-, papir- és fotoszaküzletében.

Mulassa meg rossz fogát, müfogát VÁKY JÁNOS fogmütermében (Darabos) Rothermere-u. 12. Kollégium mögött

— **Gépirást, másolást, sokszorositást olcsón vállalok.** Érdeklődni lehet minden délután 2 órától 4 óráig a Debreceni Ujság (Hajduföld) szerkesztőségében, József királyi herceg-utca 16. szám. Telefon: 3—43.

— **ANGOL, FRANCIA ÉS NÉMET oktatást vállal, magyarról modern nyelvekre, valamint modern nyelvekről forditási munkákat végez Helen Society, Piac-utca 40.**

1335—1930. fj.

HIRDETMÉNY

Az 1929:XXX. t.-c. 23. §-ának 4. pontja alapján közhirré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a f. évi január hó 13-án, hétfőn d. e. 9 órai kezdettel a városháza közgyülési termében közgyülést tart. A közgyülés tárgysorozata a városháza hirdető tábláján ki van függesztve s a közigazgatási kiadóhivatalban is megtekinthető a hivatalos órák alatt. Debrecen, 1930. év január hó 11-én. Dr Vásáry István sk., polgármester.

Debrecen sz. kir. város Tégla és Cserépgyárában állandóan kapható

chamotte tégla és tüzálló agyag.

Megrendelésre különböző tüzállóságu és minőségü chamotte árut és idomdarabot készitünk. Raktáron tartunk homlokzatképző téglanyagokat, KLINKER-téglát a legváltozatosabb szinben, továbbá utés járda burkoló KLINKER-követ és lapokat.

Kézi és gépi falitéglát, valamint gépi tetőfedő cserepet kitünő minőségben gyáftunk.

Megrendelés a gyári irodában s a Városi Takarék és Hitelintézetnél eszközölhető.

Telefon: 3—51. sz. Telefon: 3—51. sz.

KÖZGAZDASÁG

A bécsi és prágai piacon száz százalékkal emelkedett egy év alatt a magyar sertés kivitel

A sertéshizlalással foglalkozó gazdák és a hivatásos hizlalók körében bizonyos megelégedéssel állapitják meg, hogy külföldi, különösen pedig a bécsi sertéskivitelünk örvendetesen megjavult és ez a javulás még nem érte el a tetőpontját.

Az elmult 1929. év első kilenc hónapjában a nehézsertéskivitelünk több, mint kétszeresére emelkedett az előző év hasonló időszakában kivitt nehézsertések számával szemben. Ugyanis a mult év első kilenc hónapjában összesen 116.167 darab 70 kilón felüli nehézsertést vittünk ki a külföldre, amig ezzel szemben 1928-ban a kivitelünk csak 50.658 darabot tett ki.

Ehhez a kimutatáshoz magyarázatképpen azt a megjegyzést kell még füznünk, hogy a kimutatásban szereplő nehézsertések tulnyomó zömét a bécsi vásár vette föl és kisebbik része pedig Prágának jutott.

De ettől függetlenül is, a bécsi sertésvásáron a magyarországi származásu sertések száma az elmult év utolsó hónapjaiban, novemberben és decemberben is tovább emelkedett.

Az emelkedés rohamosan, szinte minden átmenet nélkül elérte a száz százalékot.

De aránylag ugyanilyen rohamos volt a prágai sertésvásáron való térhóditásunk is. Ennek bizonyitására előttünk fekszik a prágai sertésvásár november havi kimutatása, amelyből megtudjuk, hogy a magyar sertések felhajtása Prágában összesen 13.383 darabot tett ki, amig ezzel szemben az előző 1928. év novemberében csak 5890 darab sertéssel szerepeltünk a prágai vásáron. Az emelkedés tehát itt is jóval több a száz százaléknál

Hogy mik voltak a közvetlen okai a magyar sertéskivitel hirtelen és meglepő megjavulásának, arravonatkozólag a szakemberek főleg a kedvezőre fordult takarmányozási viszonyokat emlitik.

Magyarország tavalyi kitünő kukoricatermése nagy lendülettel vitte előbbre a sertéskivitelünket, mert az olcsóbb kukorica hizlalt sertés árban egyre versenyképesebbé lett a bécsi és a prágai vásárokon.

A kormány által a mult év végén engedélyezett harmincötmilliós hizlaló kölcsön elősegitette a magyar sertéskivitelének megjavulását.

—

A zürichi devizaárfolyamok.

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.29 (90.29), Berlin 123.27 és fél (123.27 és fél), Newyork 516.— (515.95), London 2513.25 (2512.87 és fél), Páris 20.28 (20.28 és egynegyed), Milano 26.99 (26.99 és fél), Prága 15.26 (15.26), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed) Bukarest 3.07 és egynegyed (3.07), Bécs 72.60 (72.60), Amsterdam 207.85 (207.90).

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.90, száz cseh korona 16.82—1692, száz dinár 9.97—10.05, száz dollár 568.60—570.60, száz francia frank 22.45—22.75, száz hollandi forint 229.80—230.80, száz lengyel zloty 63.85—64.15, száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.70—80, száz német márka 136.10—136.70, száz osztrák schilling 80.10—80.50, száz svájci frank 110.40—110.90 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.32—0.34, a forintost 0.92—0.98, az ötkoronást 1.78—1.83 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A gabonapiacon a spekuláció ujból lebonyolitó eladásokba bocsátkozott, mert a tengerentuli terménypiacokról a gabonanemüek jelentékenyebb olcsóbbodásáról érkeztek jelentések. A határidőpiacon a tőzsdeidő elején a májusi buza 24 pengő alá csökkent és a tegnapi záróárfolyamoknál olcsóbban jegyezték a márciusi és az októberi buzát is. A piacon azonban nagy érdeklődéssel várják a liverpooli jelentést és ha az nem reagál a tengerentuli terménpiacok lanyhaságára, ugy a helybeli piacon sem számitanak jelentékenyebb árlemorzsolódásra. A rozspiacon a márciusi rozs ujból 15 pengő alá esett vissza. A tengeripiacon az árakban nem történt lényegesebb változás, mivel a fedezővásárlások tovább folytatódtak.

A készárupiacon a forgalom szük keretek között mozgott. A kinálat tartózkodó és csak raktári árut kináltak a piacon. Érdekes jelensége a piacnak, hogy az azonnali szállitásra kerülő buza ára drágább a márciusi buzánál. A tőzsdeidő elején a felsőtiszai buzát 23.10—23.85 pengővel jegyezték fajsuly szerint. A rozs ára 13.95—14 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok még mindig nem változtatták meg lisztáraikat. A takarmánycikkek piacán csak tengeriben van üzlet. A tengerit minőség szerint 12.85—13.20 pengővel jegyezték.

A debreceni terménypiac árai:

Buza 23—22.00, árpa 13.50—12.50, rozs 13.50—12.50, zab 12.50—10.00, tengeri 10.40—10.00, lucerna 10.50—6.50, széna 7—4.00, lóhere 8—6.50, — bükköny 5—4.50, alomszalma 3.50—3.20, ágyszalma (rozs) 4.20—3.80, cukorrépa 2—1.60, takarmányrépa 1.20—1.00.

—

A debreceni

fa- és szénkereskedők egységárai:

Érvényes 1929 december 1-től.

Hasábos fa ára métermázsánként P 4.10

Vágott fa ára métermázsánként P 4.70

Hazai szén ára métermázsánként minőség szerint P 3.60 P 5.20

Porosz szén ára métermázsánként P 8.50

Árak hazaszállitva, udvaron lerakva, legfeljebb 30 napi fizetési határidő alatti kiegyenlitésre értendő.

Készpénzfizetés esetén métermázsánként 30 fillér engedmény.

Telepen átvéve fenti árak métermázsánként 20 fillérrel olcsóbbak.

HIRDETMÉNY

Debrecen város guthi erdeiben 400, a Nagyerdőben pedig 30 munkás tuskózásnál alkalmazható. Felhivom a munkanélkülieket,h ogy a hatósági munkaközvetitő hivatalnál munkára jelentkezzenek. Debrecen, 1930. évi január hó 11. Polgármester.

Alkoholmentes étterem

Király-utca 5. szám. Uj vezetés.

Olcsó és kitünő házikoszt. Abonensek felvétetnek.

RÁDIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest: 9: Ujsághirek, kozmetika

10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál dr. Ravasz László püspök.

11: Egyházi zene és szentbeszéd a Királyi Udvari és Várplébánia templomból. Buchner Antal: Missa pastoralis. Előadja a Budapest-kőbányai plébánia templom énekkara. Vezényel v. Kelemen Ferenc karnagy. A zenekari kiséretet a folyamőrség zenekara szolgáltatja. Szentbeszédet mond dr. Mészáros János, budapesti érseki helytartó.

12: Déli harangszó az egyetemi templomból. 12.10: Időjelzés, időjárásjelentés.

Utána az 1. Honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsay Richárd.

3.30: A földmivelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata. Pályi Sándor ny. tiszttartó: Tartsunk rendet gazdaságunkban.

4: Rádió Szabad Egyetem. 1. Magyar dalok. Előadja dr. Molnár Imre. Zongorán kisér Polgár Tibor. 2. Dr. Imre József: A látás. 3. Kádár Lajos igazgató-tanitó: a falusi kulturházak jelentősége. 4. Magyar dalok.

5: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

6: A farkas. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc. Rendezi: Odri Árpád, a Nemzeti Szinház örökös tagja, a Studió főrendezője.

Utána: Sport- és ügetőversenyeredmények.

8.10: Nagy Margit, az Operaház tagjának hangversenye. Zongorán kisér: Polgár Tibor.

Utána: Időjelzés, időjárásjelentés.

8.50: Gramofonhangverseny.

Majd a Fejes szalonzenekar, az Ostende jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának zenéje az Ostende kávéházból.

—

Külföld.

Bécs. 11: Siverseny helyszini közvetitése a Semmeringről. — 2.45: A semmeringi helyszini közvetités folytatása. 1. A Panhans-szálló olvasójában. 2. Az osztrák mükorcsolyázás páros bajnoksága. 3. Nemzetközi férfi- és női korcsolyázó-verseny. 4. Ötórai tea a Panhansban. — 7.35: Spuuda Ferenc iró felolvasása. — 8.15: Fall Leó Fejedelmi szerelem cimü operettje.

Bern. 8: Strauss Oszkár: „Varázskeringő" cimü operettjének közvetitése.

Daventry: 10: Mendelssohn, Brahms és Gaul oratóriumok.

Langenberg. 8: Lehár: „A mosoly országa" 3 felvonásos operettje, utána helyszini közvetités a dortmundi hatnapos versenyről.

Genova. 8.15: Mascagni: Iseban" cimü operája.

Lipcse. 7.30: Puccini: „Tosca" operája.

London. 10.05: Sandler Albert hegedümüvész hangversenye.

München. 7.35: Weber: „Büvös vadász" c. operája.

Nápoly. 9.02: Lehár: „Cigányszerelem" c. operettje.

—

Mit hallgassunk hétfőn?

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny.

9.30: Hirek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Vizállásjelentés.

12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.25: Hirek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés.

2.30: Hirek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhirek.

3.45: Fulton-rendszerü képátvitel.

4.20: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vizállásjelentés és hirek.

5: Tót—magyar nyelvoktatás. (Ernyey József dr.)

5.30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye.

6.40: Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr.)

7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közreműködik: Basilides Mária. Vezényel: Dohnányi Ernő. 1. Ádám: Domenica-szvit. 2. Kelen: Dalok (először). Előadja: Basilides Mária. 3. Honegger: Rugby (először). 4. Haydn: D-dur (harang) szimfónia.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hirek.

Majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld.

Bécs. 8: Eysler-operettrészletek.

Königsberg. 20: Thomas: „Mignon" cimü operája.

London. 22.20: Humoros vita az uj közlekedési törvényről.

Nyiltér

NYILATKOZAT.

A „Debreceni Független Ujság“ cimü napilap f. hó 11-iki számában egy szenzációnak szánt és ennek megfelelően kiszinezett cikk jelent meg, amely velünk és illetve debreceni fiók-üzletünk ügyeivel foglalkozik.

Nem kivánunk e helyen a cikk egyes állitásaival részletesen foglalkozni, mert véleményünk szerint erre elég módunk lesz a cikk nyomán megindítandó különböző hivatalos eljárások során.

Miután azonban a cikkben foglaltak alkalmasak lehetnek arra, hogy a közönség aggodalmát a 60 év óta fennálló és becsülettel müködő cégünk eljárása ellen felkeltsék, egyelőre csak annyit tartunk szükségesnek kijelenteni, hogy az ellenünk megindult iparhatósági eljárás első tárgyalásán kiderült, hogy itt egy jogtalan félreértésről van szó és éppen ezért az ügy egyelőre ezen félreértés kideritése érdekében a nyomozás stádiumában folyik. Bármennyire kiváló tehát a Debreceni Független Ujság fantáziája, amelylyel egy soha meg nem tartott tárgyalás legkisebb részleteit is leirja, mégis közölnünk kell, hogy debreceni fióküzletünk fennállása óta müködését soha egy percig be nem szüntette és azt továbbra is zavartalanul folytatja.

Bár meg vagyunk győződve arról, hogy n. é. vevőink, müködésünket ismerve, nem fognak hitelt adni a Debreceni Független Ujság reklámizü támadásának, mégis kötelességünknek tartottuk fenti tájékoztatás közzétételét. Ha a szükség ugy kivánja, az ügyre a nyilvánosság előtt még visszatérünk. Debrecen, 1930. évi január hó 11.

Neuländer K. és Testvérei
férfiszabó-cég.

FELHIVÁS.

Nagy Antal Kandia-u. 15. sz. fűszerüzletét átvettem. Hitelezők kéretnek követeléseiket 3 napon belül bejelenteni. Később jelentkezők figyelembe nem vétetnek.

Debrecen, 1930 január 12.

ifj. Sztanó Sándorné.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.

Az egész életben hü barát

a

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Piac-utca 70. szám

HIRDETMÉNY

Vagyonbukott Márton Gyula és fia cég csődtömegének kiárusitása után megmaradt áruk zárt ajánlati tárgyalás során eladók. Felvilágositást ad dr Kováts Jenö csődtömeggondnok, Batthyány-utca 14. alatt.

HIRDETMÉNY.

Debrecen állomás teherkiadási raktárában *f. hó 14-én délelőtt 9 órakor* nagy árverés tartatik, mely alkalommal eladásra kerül 6 hordó bor, 2 hordó likör, 1 láda tea, 1 tábla rézlemez, 1 kocsi tüzifa, 1 hordó ásványolaj, 1 láda autórész. 1 láda pótkávé, 1 láda vegyesáru, 2 láda glicerin-kénsav stb.

Debrecen, 1930 január 11.

Némethy,
raktárfőnök.

HIRDETMÉNY.

A Csáthy Ferenc Egyetemi Könyvkereskedés és Irodalmi Vállalat Rt. igazgatósága felhivja azon részvénytulajdonosai figyelmét, akik 1929 október 7-én közétett hirdetménye ellenére sem mutatták be, vagy nem kellő számban régi, illetőleg hányadrészvényeiket uj részvényekre való kicserélés céljából, hogy a rájuk eső uj (összevont) részvényeket a Társaság dr. Galánffy János kir. közjegyző ur közbenjöttével Debrecen, Szent Anna-utca 7. sz. alatt levő közjegyzői irodában *1930 január 16-án délután öt órakor* a legtöbbet igérőnek készpénz- és a szokásos illetékek lefizetése ellenében, nyilvános árverés utján el fogja adni.

Az Igazgatóság.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Elárverezek Debrecenben, Rothermere-u. 3. sz. a. *1930. évi január 17-én délután fél 4 órakor* 2150 P értékü szabóüzleti berendezést, városi bundát, szövetet. *Rákóczy,* bir. végrehajtó.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Január 12-én. Cegléd, Jászdózsa, Kistelek. Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely.

SZERKESZTŐ POSTA

K. D. Karácsonyi könyvünket, amelyet minden előfizetőnknek dijtalanul küldöttünk meg, már mindenki megkapta, aki előfizetési dijaival nem volt hátrálékban. Önnek is a decemberi előfizetése még nem érkezvén be, nem expediálhattuk ajándékunkat, de ha a kérdéses összeg beérkezik, ugy azt azonnal postára fogjuk adni.

DEBRECZENI UJSÁG
FÜGGETLEN
SZERKESZTŐ:
Marschalkó Lajos.
Szerkesztőség: József kir. her.-u. 16. Telefon 3—48.)
Kiadóhivatal: Kossuth-u. 3., I. emelet. (Telefon 1—41.)

Épület és butor-
vasalások, fournérok
Bécsier Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Egész januárban

mélyen leszállitott leltári árakban vásárolhat

téli kabátokat, városi bundát, átmeneti kabátokat, felöltőket, kék, fekete és szines öltönyöket

óriási választékban a

Hajdusági

ruha áruházban Piac-u. 67.

Leltári árak! Leltári árak!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betükkel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágositást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Harmincöt éves
gazdálkodó vagyok, gazdálkodást, baromfi nevelést kedvelő hajadonnal vagy özveggyel megismerkednék. Levelére bárkinek bővebbet megbizottam, Kincses kisgazda, Orosháza. 9885

HAZASSAG

Középkoru,
intelligens hölgy pár ezer pengővel, megismerkedne tisztviselővel házasság céljából. Levelet özv. Beke Lajosné, óposta, postrestant Debrecen. 204

Férjhezmennének
özvegyasszony tizenhatezerrel, árvaleány huszezer pengővel, földbirtokos leány százhetven hold dassal, kisgazdaleányok öt, tizezer pengővel, — husz, harminc holdas tanyásbirtokokkal. Válaszbélyegért bővebbet: Kinses, Orosháza. 9885

30 éves
intelligens iparos keresi oly özvegy vagy leány ismeretségét, akinek pár ezer pengő készpénz hozománya van, mielőbbi házasság céljából. Leveleket a kiadó „Rapid“ jeligére. 9887

Intelligens
iparos fiatalember házasság céljából megismerkerne 18—24 éves leány nyal, vékony magasnövésü. Teljes cimü levelet „Tavaszi esküvő“ jeligére a Független Ujság kiadójába. Hozomány nem kivántatik. Vidéki előnyben. 9874

Házassági
ügyben keresse fel Ügynökséget, Batthyány utca 13. Állandóan több jó partri előjegyezve. 9878

KIADÓ LAKAS

Különbejáratu
szép szoba azonnal kiadó Péterfia 48. emelet, csendes lakónak, Ugyanott májusra 2 és 3 szobás főuri lakás kapható. 207

Kiadó
Piac 44. alatt világos, száraz, tgáas földszintes szoba irodának, — rendelőnek, mühelynek, Márton ügyvéd. Telefon 744., 273. 212

Kiadó
Boldogkertben szoba, konyha, veteményes — gyümölcsös kert. Hunyadi 12. 214

Egy
szoba, konyha, speiz, fáskamra január 15-re kiadó. Harsányi Gusztáv-u. 30. szám. 215

Sebes-utca 7.
szám alatt egy szoba, konyha, kamra, fásszin, padlással azonnal kiadó. Udvari egyszobás lakások fásszinnel, kis kerttel, — azonnal kiadó. Vasablakok vasráccsal egy és fél méter, eladó. Budai Ézsaiás-utca, Kékyvilla. 145.

Butorozott
különbejáratu, szép utcai parkettes szoba kiadó. Miklós-utca 21.

Butorozott
szoba kiadó, tágas, világos, különálló épületben, vizvezetékkel. Bethlen-utca 67. szám. 196

Kossuth utca
legjobb helyén 39. szám egyszemélyes butorozott szoba kitünő kályhával azonnal kiadó.

Különbejáratu
tiszta butorozott szoba azonnal kiadó. Péterfia 39., középső épület. 9869

Kiadó
két szoba, konyha, speiz azonnal. Csapó utca 69. szám. 224

Két szoba,
konyha 664 négyszögöl gyümölcsössel és konyha kerttel, Csigekertben kiadó. Villamos megállótól egy perc. Értekezés Kálvin-tér 11. ügyvédi iroda. 217

Uj lakás.
Egy szoba, konyha, speiz január 15-ére kiadó. — Tóhötöm 36. Köntöskert 225

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba, tizenötre vagy elsejére kiadó. Ugyanott pedálos cimbalom eladó. Szent Anna utca 64. sz. keresztépület balra. 223

Kiadó
egy szoba, előszoba butorral vagy anélkül — Nyomtató 9. 222

Egy
különbejáratu utcai butorozott szoba uriember részére f. hó 15-re kiadó Kigyó u. 29. 219

Utcai
butorozott szoba kiadó. József kir. herceg utca 44. szám. 241

Modern
háromszobás udvari lakás kiadó május 1-re. Magoss György tér 28. 228

Kiadó
azonnal csinos szoba, — konyha, éléskamarás lakás Méliusztér négy. 229

Egy
szoba, konyha kiadó. Jókai 44. és Erőss Lajos 15. Értekezni Arany János 58. 250

Butorozott
szoba fütés, világitással 1—2 tisztviselőnek azonnal is kiadó. Széchenyi utca 9. 247

Különbejáratu
udvari butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós-utca 26. 195

Kiadó
olcsón 15-ére szerényebb udvari szoba. József kir. herceg u. 30. 9882

Két
szoba, konyha, pince kiadó. Mester utca 18. sz.

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Kigyó u. 30. 230

Csinosan
butorozott szoba, esetleg konyhával kiadó. Arany János utca 36. 9855

Ötszobás
modern utcai lakás — Piac utca legjobb helyén központi fütéssel kiadó. — Felvilágositás Piac utca 34. szám, — könyvkereskedés. 9536

Délisor 19.,
kenyérgyár telepén egy szobás, két szobás, három szobás lakás előnyösen kiadó. 9870

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Kossuth utca 58. 167

Egy
szoba, konyha azonnalra kiadó. Varga u. 39. szám. 165

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó keresztépület, Péterfia utca 21. sz. 169

4 szobás
lakás kiadó Batthyány utca 12. sz. 172

Kiadó
Bihari telepen 1 szobás lakás. — Értekezhetni Gazdák Bankjába, Kossuth utca. 184

Háromszobás
utcai, háromszobás udvari, teljes komfortos lakás kiadó. Piac 10. 9827

Egy
különbejáratu csinosan butorozott szoba fürdőszobahasználattal a központban azonnal kiadó. Horváthné, Piac utca 77., keresztépület. I. e. 6. 9846

Kapualatti
különbejáratu butorozott szoba kiadó. Értekezni Nemzetőr utca 3. a. Horn. 9844

4 szobás
lakás kiadó. Batthyány utca 12. 9851

Kétágyas
utcai szoba kiadó. Hatvan utca 18., II. emelet bal. 9810

Irodának
földszintes 3 modern, világos helyiség egyenként, mühely, üzlet s raktár céljaira is azonnal kiadó és elfoglalható. Érdeklődni lehet garázsvezetőnél. Piac utca 42. Telefon 15-12. sz. 14

Egy
szoba, konyha és mellékhelyiséges lakás február elsejétől bérbeadó dr. Kováts Jenő ügyvéd Batthyány utca 14. szám alatt. 189

Simonyi ut 9.
két külön álló külön bejáratu butorozott szoba január 15-re kiadó. 91

Kiadó
udvari nagy szoba, félkonyha, fásszin gyermektelennek azonnalra is elofglalható. Garai u. 21. szám. 175

Kiadó
fütéssel, világitással — 15-re kis butorozott szoba. Perczel, Szent Anna 10. 9827

Csinosan
butorozott szoba egy- két egyén részére kiadó Püspöki palota I. 38. 4285

Hatszobás
modern lakás, családi házban, kizárólagos udvarhasználattal bérbeadó. Dr Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyány utca 14. alatt. 4690

Egy
csinosan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Piac utca 77., keresztépület, 6. ajtó. Horváthné. 9706

Ötszbás,
modern lakással ház és kert kiadó. Tisztviselőtelep, Bornemissza utca 6. 123

Csinosan
butorozott szobák, esetleg ellátással kiadók. Nyil utca 116. 159

Modern
4 3 és 2 szobás, valamint garzon-lakások a főtéri uj Svetits palotában kiadók. Értekezés Svetits intézeti igazgatónál, Szent Anna utca 28. szám. 106

ÜZLETEK

Üzlethelyiség
kiadó. Irodának, mühelynek is megfelel. Világos, nagy. Szent Anna 22. 205

Jó forgalmu
hentes és mészárosüzlet mellékhelyiségekkel, lakással is átadó betegség miatt, kétszobás lakás kiadó. Hatvan utca 55. 186

Üzlethelyiség
város legforgalmasabb helyén azonnal kiadó berendezéssel is. Csapó u. 24. szám. 227

Rakárnak,
irodának, vagy mühelynek megfelelő nagy helyiség azonnal kiadó. — Neumann festéküzlet, — Csapó 14. 9869

Kiadó
egy kisebb üzlet lakással is azonsal. Árpádtér 26. szám. 246

Sütőde
forgalmas helyen Cegléd utca 1. szám alatt 2 kemencével, mühellyel lakással, berendezéssel, vagy anélkül azonnal átvehető. Érdeklődni lehet Koósz Márton füszerüzletében Cegléd utca 1. szám alatt. 251

Kiadó üzlethelyiség.
A debreceni ref. egyház Hatvan-utca 1—3. sz. bérházának 7. sz. üzlethelyisége folyó évi január hó 15-től bérbeadó. Értekezni a ref. egyház gondnoki hivatalában, Kálvin-tér 17. szám.

Bolt
kiadó Bikával szemben. Márton ügyvéd, Piac-u. 44. Telefon 7—44., 2—73. 213

Forgalmas
helyen egy kirakatos — több, mint 50 év óta fennálló üzlethelyiség kiadó. Széchenyi utca 75. szám. 73

Raktárhelyiség
Piac utca 7. sz. alatt azonnal kiadó. Telefon 78. Tanuló felvétetik. 158

Főtéren
épült Svetits palotában utcai és passage üzlethelyiségek és modern irodahelyiségek február elsejére kiadók. Értekezés a Svetits intézet igazgatójánál, Szent Anna utca 28. 163

Biztos megélhetés!
Régi jómenetelü étkezde és kávécsarnok betegség miatt jutányos árért eladó. Cim a kiadóban. 67

VÉTEL

Német-perzsa,
magyar-perzsa, vagy aigamán szőnyeget, — esetleg jó minőségü mokett takarót keresek megvételre 2x3 méter nagyságban, használt állapotban. Darabos 48. 201

Likörös üveget
fehér szinben veszek. — Széchenyi u. 22. 9867

Melegágyi
ablakokat veszek. Miklós utca 37. 9873

Régi órákat,
könyveket, pénzeket, képeket veszek. Debrecen, Mester utca 12. 9802

Mevételre
keresek (nagytételben is) buza, köles, fümag és repce aljat. Apafi utca 20. Ugyanitt fajgalamb ivadékok eladók. 190

ELHELYEZKEDÉS

Német
nevelőnő gyermek mellé ajánlkozik. Szives megkeresés Baksa Angela Nyil utca 29. 235

Németajku
szobaleánynak ajánlkozik. Klein-féle cseléd-intézetben, Csapó utca. 9861

Mindenes
leány, ki parketthez is ért tizenötre felvétetik. Arany János utca 33. 221

Ügynököt,
százados mérleget és lézikocsit keresek. Simonffy u. 11. alatt a pincében. 240

Házikisasszonynak
gyermek mellé anyahelyettesnek ajánlkozom intelligens leány. „Sorsüldözött" jeligére kiadóba kérek. 236

Rőfössegéd,
fiatal, a helybeli országos vásárra kisegitőnek felvétetik. Bónis, Csapó utca 18. 9875

Tanuló
felvétetik pékségbe 16 éves koszt, ruházatra Klein, Hajduhadház. 276

Házmestert
keresek azonnali belépésre Arany János utca 31. 237

Bejárónőt,
parkettkefélésben, mosásban jártas, keresek, délelőtti elfoglaltságra tizenötödikére. Dr Ornsteinné, Hatvan utca 6. 9889

Tanulót
felvesz Fanta villamossági vállalat. Nyugoti-u. 50. 208

Fiatal
füszeressegéd, ki csomag hazaszállitását vállalja, felvétetik. Horváth, Batthiányi 1. délután 2. 200

Intelligens
középkoru nő ajánlkozik háztartás vezetésére idősebb urhoz, vagy házaspárhoz. Cim Pereces utca 10. 194

Festékes segéd,
fiatal, jó detailista felvétetik. — Ajánlatokat „Kezdő fizetéssel" jeligére a kiadóba. 9848

Tanulót
ellátással lakás nélkül füszerüzletembe felveszek Vadászy, Meszena utca 1. 177

Kiszolgálónőnek
üzletbe, pénztárhoz, inkasszánsnak ajánlkozik értelmes, középiskolát végzett fiatal leány. — Szilvássy Mária Monostorpályi. 160

Intelligentes
Deutsches fräulein mit Jahreszeugnissen sucht Stelle zu Kinden Zuschriften an die Verwaltung des Blattes. 9833

Házmestert
keresünk február 1-re Péterfia utca 14. 9741

Gyors- és gépirás tanitás igen olcsó dijért
Cim a kiadóban.

Gép-
gyorsirónő fizetés nélkül ajánlkozik irodába, később kezdő fizetéssel. — Cim a kiadóban. 147

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság Hajdaföld Debreceni Független Ujság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalffy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Lakatos
tanulók felvételnek — Preirlernél, Boldogfalva utca 6. 107

Háztartási
kisasszonyt keresek garzon ur. Cim Karcag postafiók 9. 149

AJANLAT

Zongorát
vagy pianinót bérelnék. Cim a kiadóban. 278

Alkalmi
főzéseket vállalok, vidékre is megyek. Özv. Márkus Sándorné, József kir. herceg u. 60. szám. 9863

Monogramm
hímzést és fehérnemü varrást olcsón vállal, — Bethlen utca 15., harmadik ajtó. 9865

Német-,
franci diplomás tanárnőnél alapos nyelvoktatás, magánvizsgákra eredményes előkészités, korrepetálás. Piac 73., II. em. 206

Stoppolni
és foltozni tudó nőt keresek házhoz járni. Péterfia-u. 29. az udvarban jobbra. Rauchbauerné. 203

Uricsaládnál
kiváló jó ebéd, esetleg vacsora kapható kertétkezésre vagy kihordásra. Darabos 48. 202

Poloskairtást
ciángázzal és szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalok. Poloska szer kapható. 8-41. telefont tessék hivni. Kossuth utca 47. Nánássy. 9891

Földre
és házra elonyös kölcsön kapható József kir. herceg utca 44. Mandel. 239

Bor,
kecskemétvidéki, literje 76 fillér Gerstner Kálmán italkereskedésében, Széchenyi utca. 9856

Csodaszép
friss libazsir kilós vételeknél 3.60, ó libazsir 2.60; csak tizenötödikéig Altmannál, Simonffy 1. 9840

Kézimunkát
függönyöket, ágyteritőket, kelengyét legolcsóbban készit Hegyi Irma Veres utca 27. 174

Gyor- és gépirás
tanitás igen olcsó dijért. Cim a kiadóban.

Kerékpártábla
80 fillér, kocsitábla 1.50 Szakály cimfestőnél Piac utca 44. 232

Olcsó
szobafütés! Prima, szagtalan szén 3.20. Oesztreicher, Zsák utca 3. 9853

Báli kesztyük
készen és mérték után legolcsóbb árban, kesztyük tisztitását, javitását festését. Ezüst ridikülök bélelését szakszerüen legolcsóbb árban vállalom. Kesztyü és füzőüzem Kossuth u. 58. 156

Füzőüzemben
melltartók 1.60-tól, széles gyomorszoritó, harisnyatartó 3.50. Selyem broccád gummibetétes csipőfüző 10—12 pengő. Princes reformfüző legjobb minőség 20 pengő. Hozott anyagból készitését vállalom. Füzőüzem Kossuth 58. 157

Zsirosbödön,
ágy, divány, más butorok eladó. Értekezés ebéd után, Arany János 10. első lakás. 178

Ebédkosztot
adok uriembernek kihordásra. — Értekezés Kandia u. 7.

Gép-himzést
szineset és fehéret tanitok, munkát olcsón vállalok. Hüvelyes utca 7. szám. 50

Husfüstölés
olcsón, pontosan Zöldfa utca 3. szám alatt. 9733

Gyors-
és gépirás tanitás olcsó dijért. Cim a kiadóban. 45

Fajborok
sajáttermésü édes, magas foku, az ünrepre leszállitott áron, literenként is. Arany János-utca 30. Blazsek. 3059

Délutánra
diktálásra gépirást vállal urilány. Megkeréseséket „Perfekt gépirónő" jeli-

Gallér tisztitás
3 fillérért tükörfénnyel Libándinál. Péterfia 4.

Szemfelszedést,
harisnyafejelést, stoppolást olcsón és gyorsan készit Harisnyaüzem, — Hatvan u. 16. 6495

Shamotte
tégla és habarcs kapható. Lukács Vilmos és Testvére Debrecen, — Hatvan u. 15. 1824

Cementlapok
betoncsövek, kutgyürük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában Debrecen, Hatvan utca 15. 1824

Friss
kóser tej házhoz szállitva kapható. Glück, — Rothermere u. 14. 9832

ELADAS

Egy
160 kilós sertés eladó. Ugyanott egy sötét háló olcsón eladó. Boldogfalva utca 17. 233

Ebédlő
komplett eladó. Péterfia utca 38. 248

Egy
jókarban levő 3 sz. Wertheim szekrény olcsón eladó. Füvészkert utca 12., földszint. 9879

Jókarban
levő kisebb gázkályha nagyon olcsón eladó. — Bónis, Csokonai utca 23. szám. 9876

Zongora
eladó. K. Tóth u. 6. sz. Vargakert. 9875

Három
darab 90 kilós malac eladó. Szendy utca 13., — Tócóskert. 9863

Teljesen
uj, használatlan modern hálószoba berendezés, — szalon garnitura, keresztkuros rövid zongora, — hencserek, hencserterítők, kézimunka, ágyteritő, függöny, családi körülmények miatt eladó. Nagy Gyula mühimző, Bikaépület. 9890

Egy
alig használt bécsi gyártmányu fekete rövid zongora jutányosan bérbe adó. Cim a kiadóban. 218

Eladó
füszerüzlet berendezés áruval együtt. Malvin utca 49. 9886

Eladó
ágy, asztal, tükrös mosdó márvánnyal, szekrény polcok, teknő, zománcos kályha stb. Péterfia 14. keresztépület. Csak hétfőn 3—4-ig. 220

Női kerékpár
eladó, vagy elcserélhető férfi kerékpárért, tengeriért, vagy buzáért. Lehotai Pál, Kincseshegy Kincseshegy utca 18. sz. 9888

Eladó
elsőrendü — békebeli anyagból készült — romanerrel bélelt fekete férfibunda. Rendőrségi egyéneknek, vasutasoknak, sofföröknek kiválóan alkalmas. Miklós-utca 51. udvari lakásban. 210

Eladó
füszerszekrény, pult, mázsa, ecetes hordó, zsirosbödön, — villanyluszter. Csapó-utca 91. 209

Uj
fekete nőikabát, cipő, eladó. Honvédtemető-utca 74. szám. 170

Vetőgép,
nagy kötél és sparsheit eladó. István-ut 20. 164

Ebédlő,
használt villanylámpa eladó. Megtekinthető — Csch Lajosnál, Ferenc József-ut 75. 192

Galyfa,
városhoz közel, vámospércsi köves utfélen, Kondoros megállónál, eladó. 192

ABRONCSVAS
(papirbálákról) eladó. Piac utca 49., II. udvar, nyomdª. 5456

Iróasztalok,
kisebbek és nagyobbak eladók. Arany János-utca 47. szám alatt. 3661

Iróasztal,
ruhaszekrény, pénzszekrény, könyvállvány, álló tükör, stb. eladók. Füvészkert-u. 4. I. 3. 161

FAJGALAMB
ivadékok eladók, Apafi utca 20. szám. Ugyanitt megvételre keresek buza, köles, fümag és repce kevereket. 191

Petőfi
nagy mellszobra, iskolák, intézetek, egyesületekben feltünően szépen alkalmazható, eladó. Cim a kiadóban. 3662

Polgáristák
vagy gimnázisták tanitását vagy német-francia korrepetálását vállalom. Ugyanott antik comode, tükrök, frakk, zsakett, férfi télikabát, cipő eladó Szent Anna 34. sz. 6

Singer-varrógép
hármas réztoilett tükör, kerti lócák, asztalok, tornyos sparherd, minden jókarban eladó. — Arany János utca 23.

Szép
komplett ebédlő, háló elköltözés miatt olcsón eladó. Friedmann, — Batthyány 1. 9836

Jóhangu
pedálos cimbalom eladó Varga utca 7. 187

Eladó
olcsó árban irógép iróasztal. Konrád, Simonffy u. 32. 9842

Erőshangu
kis cimbalom eladó, zenészeknek különösen alkalmas. Péterfia 21. sz. 170

Süldő
240 drb. eladó. Értekezhetni Bethlen utca 24. szám. 173

Hálószoba,
fehér, kétágyas, komplett, tükrös hármas szekrénnyel, jókarban, garatált tiszta, eladó. — Arany János utca 23.

INGATLAN

Hajdudorogon
a főutcán egy hét helyiségből álló sarokház üzletnek is megfelel 1953 évig adómentes uj ház 7000 pengőért eladó — 1000 pengővel átvehető, 6000 pengő hat év alatt részletekbe fizetendő 8 százalék kamat mellett. Értekezni a tulajdonossal, Kozma Imre korcsmáros. 183

Fáy dülőben
3 és fél hold föld vetéssel kiadó. Értekezni Veréb dülő 36. 126

Eladó
föld a Nagycserén 104. számu tanya 17 és katasztrális hold földdel, gazdasági felszereléssel, ugyanott répa van eladó Értekezni lehet Sámsoni ut 19. 231

Macson
eladó 10 hold föld, dr Veress ügyvéd, Sas u. 3. szám. 245

300 négyszögöl
házhely Tisztviselő telepnél, végig kövezett ut mellett olcsón eladó. Értekezni Kandia 7. II. lakás. 199

Alkalmi házvétel!
Hatvan utcán, utcai négy szoba beköltözéssel, tizenöt százalék bérjövedelemmel huszonháromezer pengőért, tizezer pengő lefizetéssel első jelentkezőnek odaadom. Kizárólagos megbizott nemes Deseő László, — Rothermere 55. 9815

Családi
kétsobás lakásos ház külön udvarral azonnal — vagy februárra kiadó. Meszena u. 5. 191

Szép
kis családi ház egész udvarral, kerttel kiadó. — Cim a kiadóban. 249

Eladó
házak és földek. Igazi alkalmi vételek! Itt egy potomár: Csillag utca 16 számu szép uriház, ezen meg nevetni fognak Teleki utca 41. számu ház hat lakással havi bér 208 pengő, el sem hiszik, pedig igy van utolsó ára 12.000 P. Itt is egy jóvétel, Erzsébet u. 10. számu nagyértékü uriház 5000 P havi bérrel, kérünk érte 30.000 pengőt. Ezt is meg kell nézni, adjuk olcsón a Pesti utca 55. számu szép uri házat, ezért meg kevesebbet nem kérhetünk, mert kinevetnek, a Széchenyi kertben Gyólcsos utca 4. számu szép adómentes családi ház, 300 öl bekeritett gyömölcsössel utolsó ára 5200 P, 260 pengővel átvehető. Itt egy ajándék ezt szives kedjenek föltétlen megnézni, Szondi utca 14. számu szép 4 szobás utcai és egy udvari lakás, istálló, sertés baromfiól, s zép gyümölcsössel, kérünk érte 12 ezer pengő, 5000 pengővel átvehető. Itt már levesebbet kérni nem tudunk, mert ennek rendes értéke 6000 P, most pedig odaadjuk a Sinai Miklós utca 34. számu 500 öl telket, tizezer ott lévő téglával 3400 pengőért. — Földek: Ondódon 30 és 10 holdas, — Mikepércsi uton 20 holdas prima birtokok olcsón. Bővebbet Samu János Ofb. engedélyenél Hunyadi utca 24. 216

VEGYES

Felhivás!
Tisztelettel bátorkodom felhivni a gőzkazántulajdonos urak figyelmét, hogy mindenféle gőzkazánok jaévitását szakszerüen és olcsón készitem. Tiszetelettel Pénzes Imre kazánkovácsmester, Debrecen, Bihari telep, Csorba Lajos utca 4. szám. 9881

Bélyeggyüjtők!
Európa, Tengerentuli bélyegek leszállitott áron. Porszlay ut 51. 186

Rituális fürdő,
Pásti utca 8. Kádfürdő lepedővel 40 fillér. Állandó gőz és tyukszemvágás. Szolid, tiszta kiszolgálás. 9847

Bélyeggyüjtők!
Sorozatos régi magyar és osztrák bélyegek csereanyaggal rendezve, kartonon, keményfa szekrénnyel olcsón eladó. Nemzetőr u. 30. sz. a. Horn. 9843

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap kiadóvállalat rt. körforgógépén. — Felelős kiadó: DR. PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.